

Regiobeeld Midden-Holland Maart 2020

18-03-2020

ZORG
KANTOOR

Opbouw Regiobeeld

0. Samenvatting
1. Samenwerkingsagenda met regiogemeenten
 - A. Ouderenzorg
 - B. GGZ
 - C. Preventie
2. Acute Zorg
3. Regiobeeld in getallen
 - A. Ouderenzorg
 - B. GGZ
 - C. Preventie
 - D. Acute zorg
 - E. Overige 1e en 2e lijnszorg
4. Overige regiokenmerken

Samenvatting opgave Midden-Holland

Ouderenzorg:

- in de komende jaren verdient het behoud en de werving van nieuwe arbeidskrachten aandacht gezien de toename van het aantal ouderen
- aandacht voor mensen met dementie in de thuissituatie

GGZ:

- wachtlijsten met name bij persoonlijkheidsstoornissen

Preventie:

- veel inwoners met overgewicht
- aantal leefstijlcoaches beperkt

Acute Zorg:

- grotendeels op orde, geen negatieve uitschieters

Het beeld van de ouderenzorg

Vergrijzing, ontgroening & arbeidsmarktproblematiek	Dementie volksziekte nummer 1
<p>De periode 2020-2040 wordt de regio geconfronteerd met een sterke toename van het aantal ouderen (vergrijzing). Hierdoor is behoud en werving van voldoende personeel ook naar de toekomst toe een belangrijk aandachtspunt</p>	<p>Het aantal mensen met dementie stijgt de komende jaren fors, hetgeen aandacht vraagt voor nieuwe vormen van ondersteuning van deze mensen om hen zo lang mogelijk verantwoord thuis te kunnen laten leven</p>

Onze belangrijkste opgave

Samen met alle ketenpartners (aanbieders van zorg en gemeenten) oplossen van de bestaande capaciteitsproblemen in de regio door:

1. aanpak van de arbeidsmarktproblematiek
2. alternatief vormen van aanbod te ontwikkelen voor mensen met dementie in de thuissituatie

... tijdig en passend aanbod voor kwetsbare ouderen

Het beeld van de GGZ

Lange wachttijden voor enkele GGZ zorgvormen	Een nieuwe perspectief voor GGZ cliënten
In de regio zien we lange wachttijden voor behandeling van met name persoonlijkheidsstoornissen (boven treeknorm)	Overgang van cliënten die nu beschermd wonen van Wmo naar Wlz vereist samenwerking tussen zorgkantoor, gemeenten en aanbieders om de zorgvrager minimaal te belasten met de effecten van deze wettelijke verandering

Onze belangrijkste opgave

Samen met alle ketenpartners (aanbieders van zorg en gemeenten) oplossen van GGZ-problematiek door de aanpak van de wachtlijsten in de GGZ door innovatief samen te werken

... tijdig en passend aanbod voor mensen met een GGZ zorgvraag

Het beeld van Preventie

Primaire preventie

Overgewicht in de regio daalt, maar ligt nog boven landelijk gemiddelde. Beschikbaarheid van leefstijlcoaches is beperkt. Deze ontwikkeling vraagt aandacht

Onze belangrijkste opgave

Samen met ketenpartners onderzoeken op welke wijze gezondheidsproblemen vanuit de burgers preventief kunnen worden voorkomen dan wel aangepakt. Hierbij te bekijken welke rol de diverse stakeholders spelen

... beschikbaarheid van preventief aanbod in de regio, gericht op leefstijlverbetering

Stand van zaken Acute Zorg

Afkortingen:
 R = Representatie
 CO = Congruentie
 CR = Concurrentie

wa	Regio	Eerste marktleider	Tweede marktleider	Derde marktleider	Check 2° e/o 3° marktleider	HAP (R)	Ambulance (R)	Acute GGZ (R)	Farm. spoedzorg (R)	Wlz-crisis (R)	ELV (CO)	Deelname ROAZ (CO)	SEH incl. trauma (CR)	Acute verloskunde (CR)
12	➔ Midden-Holland	VGZ	ZK		✓	😊 😊	😞	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
13	Midden-IJssel	Eno	ZK	-	✓	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
14	Nijmegen	VGZ	Menzis	CZ	✓	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊

Regiobeeld Midden-Holland in getallen

18-03-2020

ZORG
KANTOOR

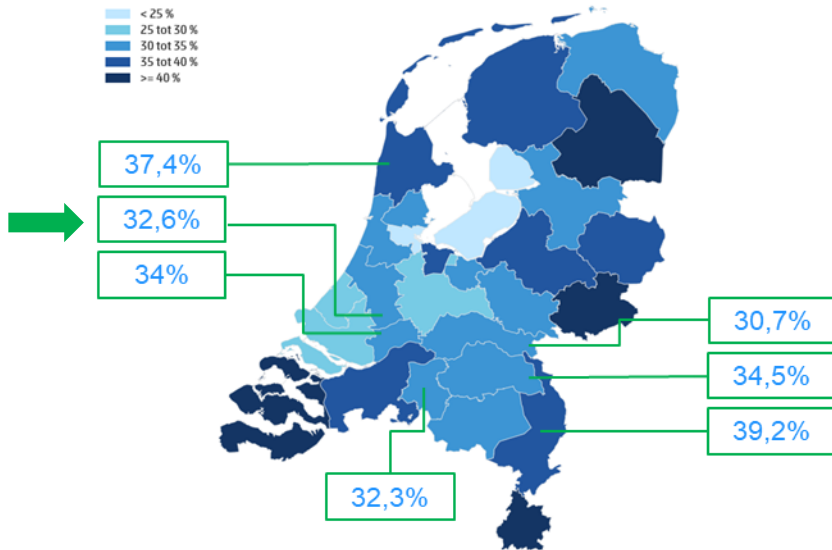
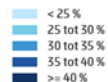
Onderbouwing van de opgave

Ouderenzorg

Vergrijzing en vergroening gemiddeld

Grijze druk

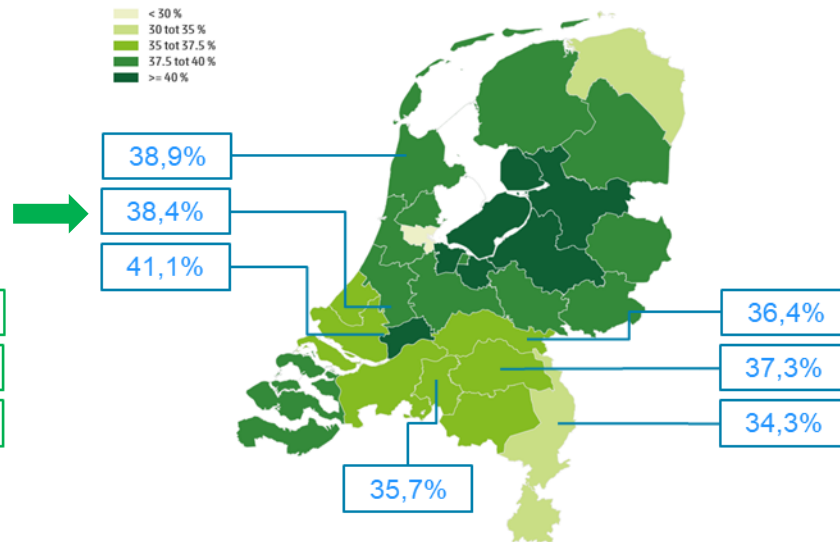
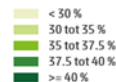

Selecteer een periode:

2019

De verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar of ouder en het aantal personen van 20 tot 65 jaar. Toelichting Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van de ouderen tot het werkende deel van de bevolking

Groene druk

Selecteer een periode:

2019

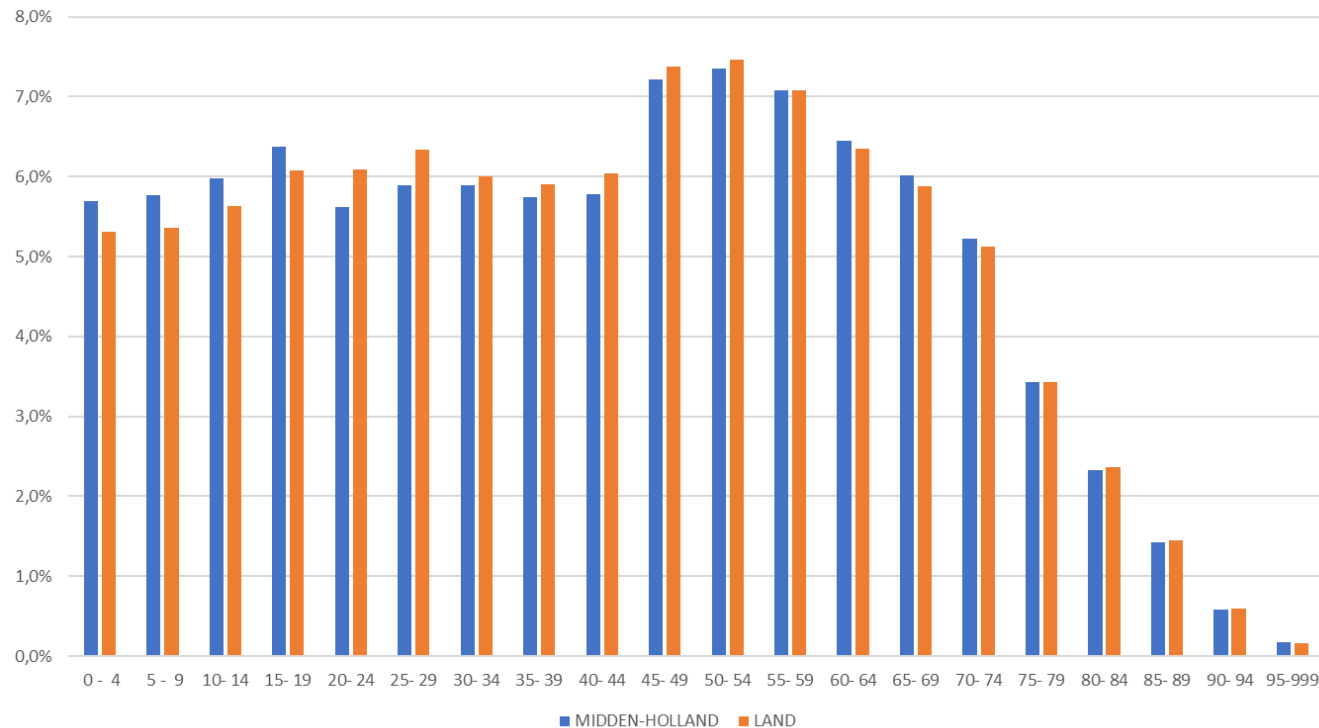
De verhouding tussen het aantal personen van 0 tot 20 jaar en het aantal personen van 20 tot 65 jaar. Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van de jeugd tot het werkende deel van de bevolking

Bron: CBS

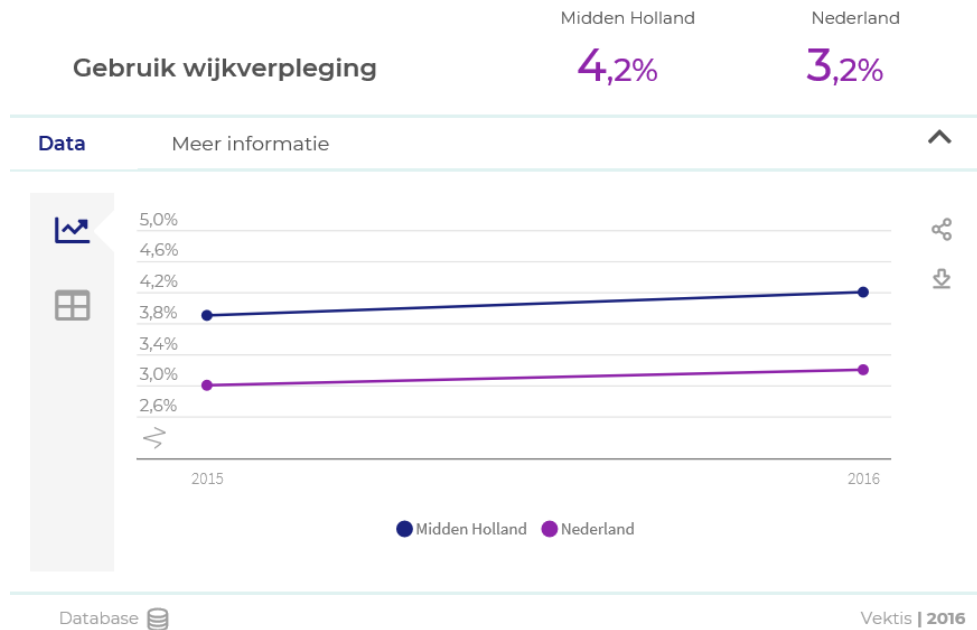
Anticiperen op groeiend aantal ouderen

Leeftijdsverdeling

bron: CBS

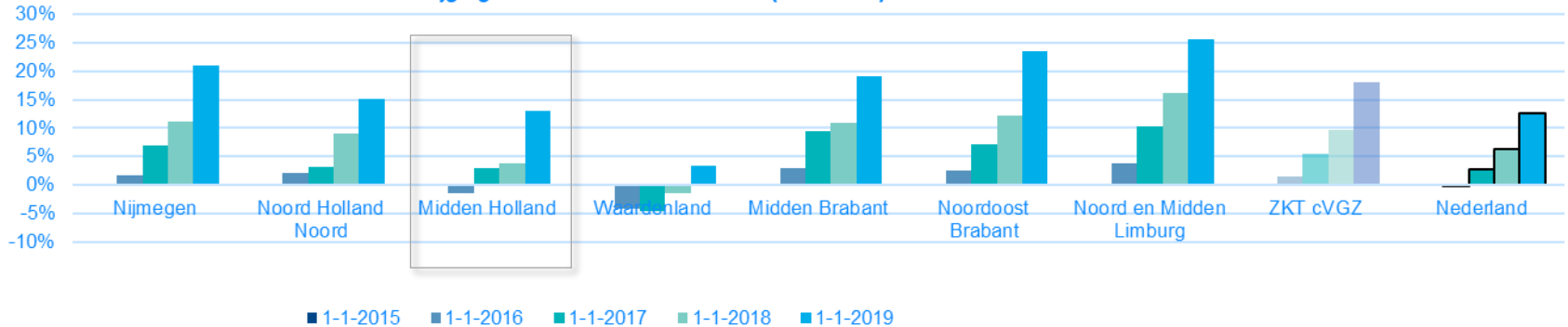

Gebruik wijkverpleging hoger dan landelijk

Aantal indicaties Wlz voor V&V stijgt

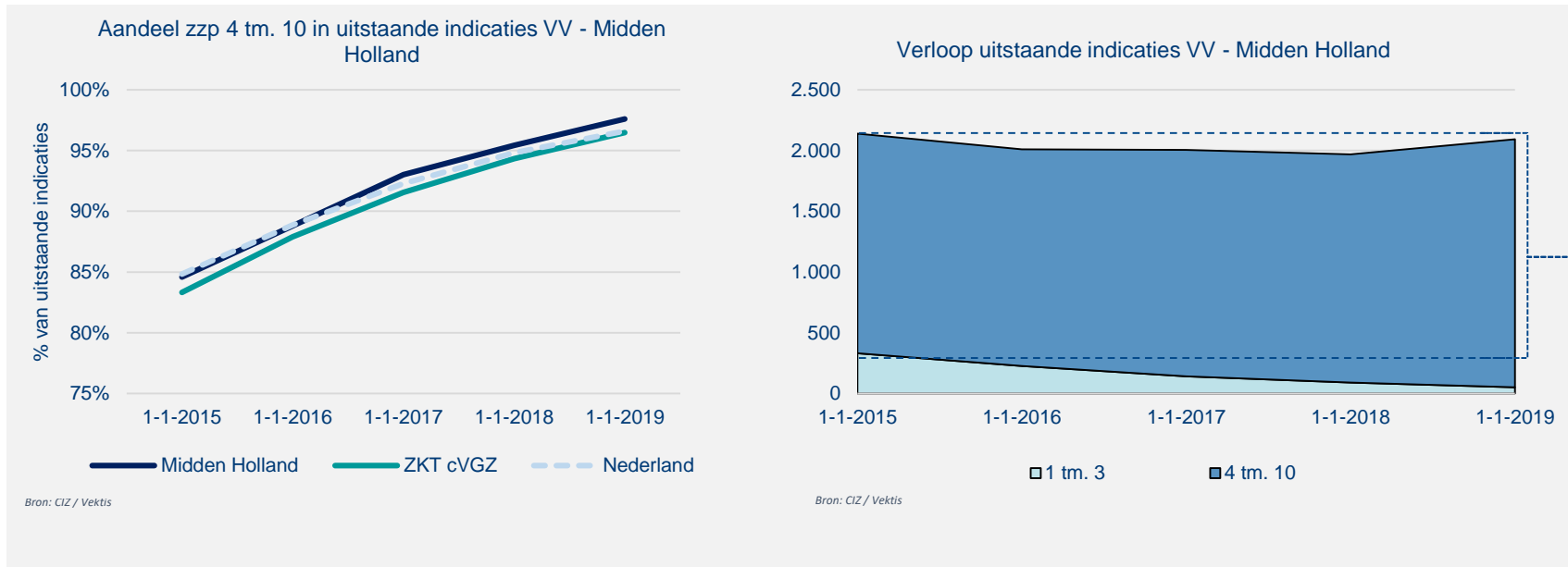
Cumulatieve stijging uitstaande indicaties VV (4. tm. 10) t.o.v. 1-1-2015

	1-1-2015	1-1-2016	1-1-2017	1-1-2018	1-1-2019
Nijmegen	3.975	4.045	4.255	4.415	4.809
Noord Holland Noord	4.855	4.955	5.010	5.290	5.584
Midden Holland	1.810	1.785	1.865	1.880	2.044
Waardenland	3.455	3.310	3.300	3.405	3.569
Midden Brabant	3.785	3.900	4.145	4.200	4.511
Noordoost Brabant	5.245	5.375	5.620	5.885	6.476
Noord en Midden Limburg	4.165	4.320	4.590	4.840	5.231
ZKT cVGZ	27.290	27.690	28.785	29.915	32.224
Nederland	139.375	139.030	143.300	148.110	157.008

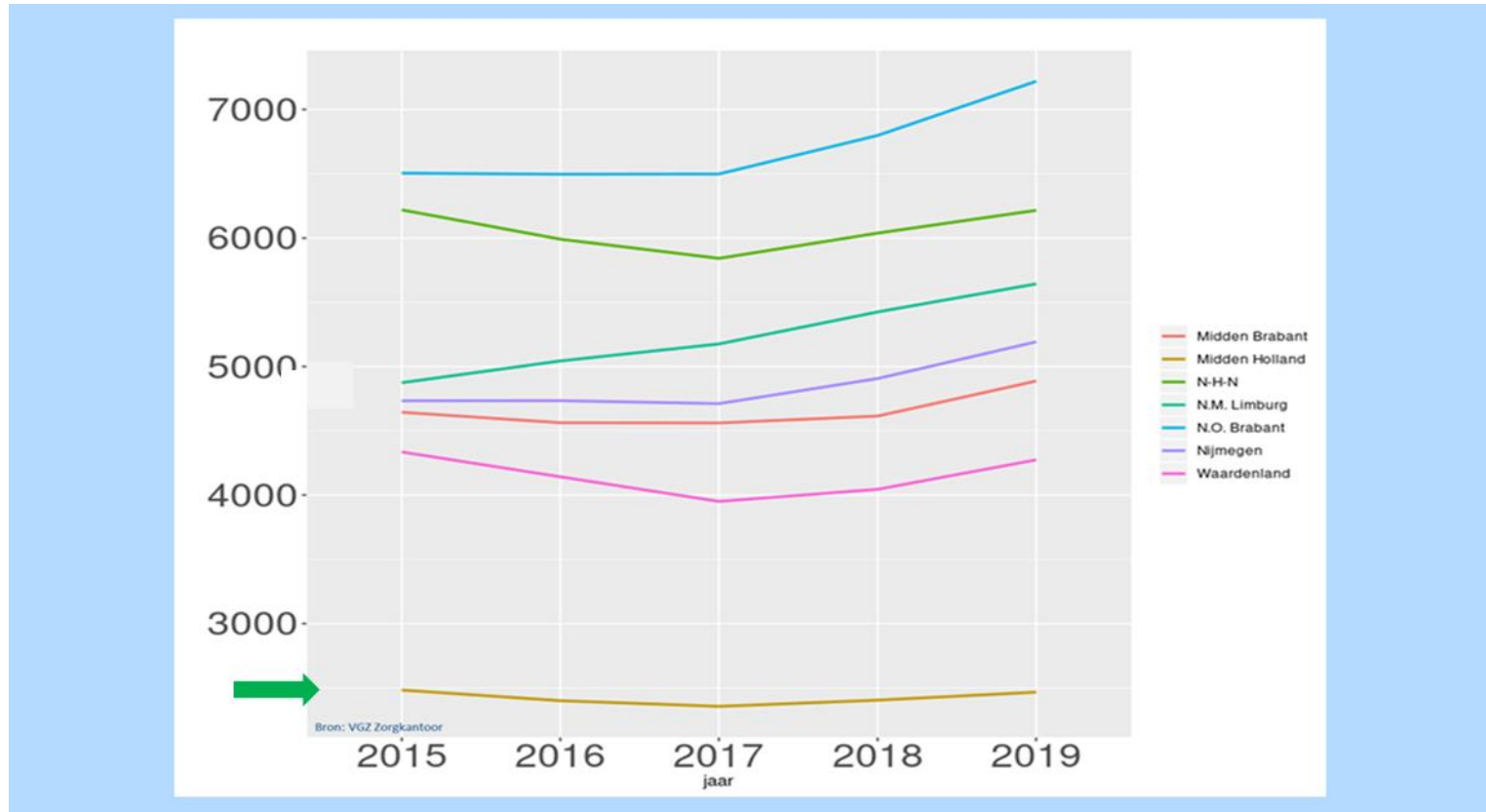
Bron: CIZ / Vektis

Zorgvraag Wlz V&V stijgt ...

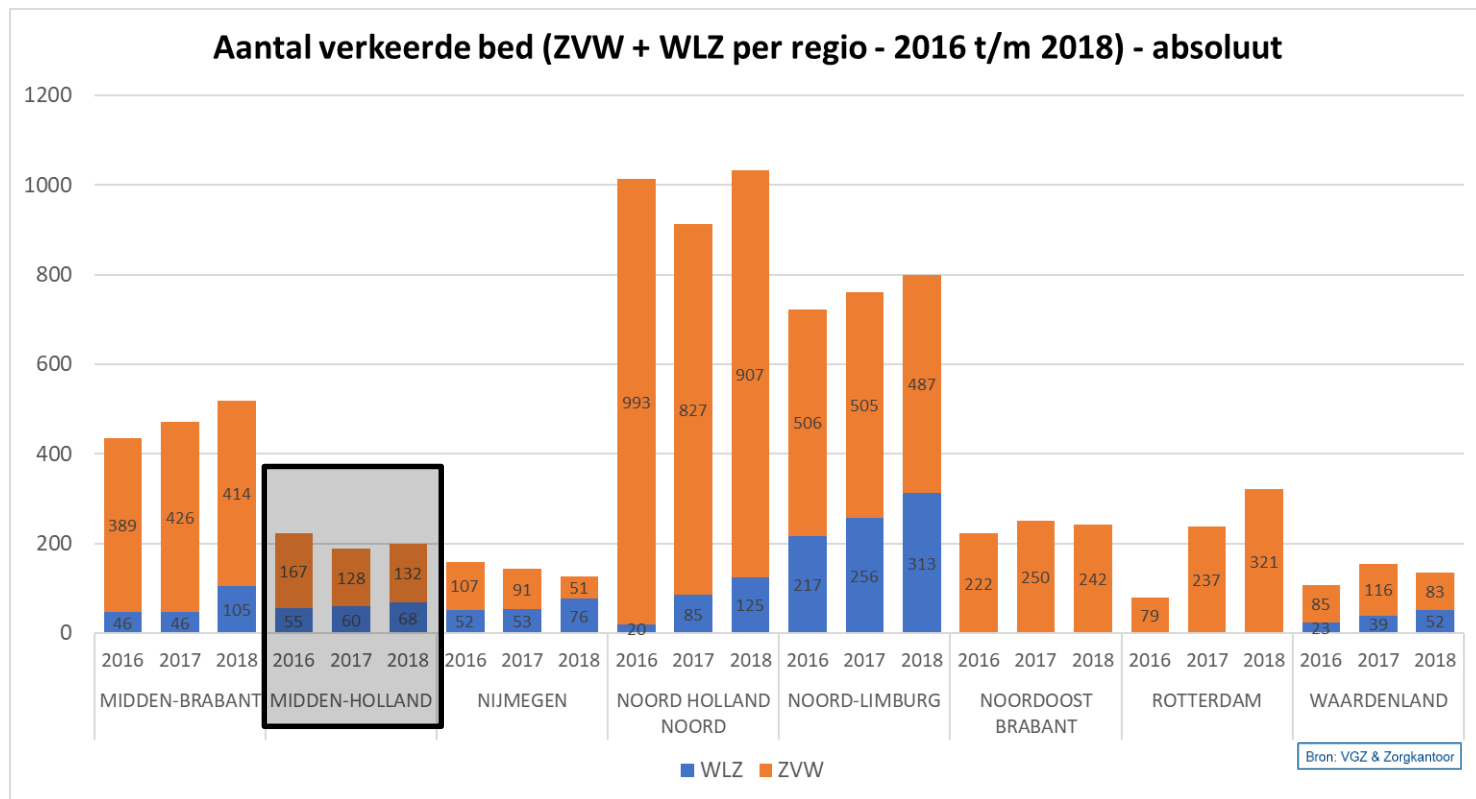

... sterker dan landelijke groei

Gemiddeld aantal cliënten V&V stijgt minimaal

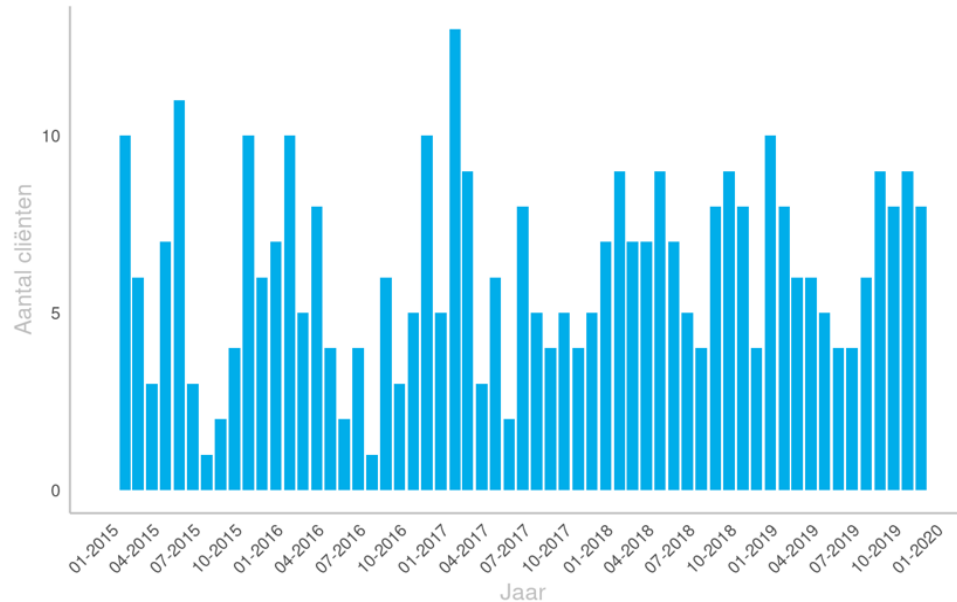
Stabiele trend in verkeerde bed (Wlz & Zvw)

Ziekenhuiszorg – verkeerde bed Wiz

Aantal cliënten op verkeerde bed over tijd

Regio Midden Holland

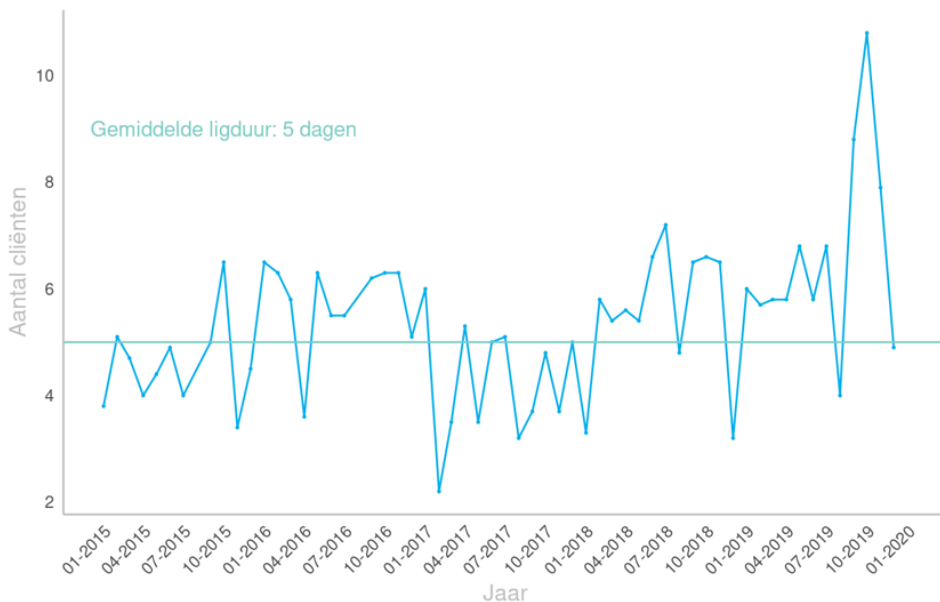
Het zogenaamde ‘verkeerde’ bed probleem is stabiel en beperkt van omvang bij het Groene Hart Ziekenhuis

Bron: zorgkantoor VGZ

Ziekenhuiszorg (ligduur verkeerd bed Wlz)

Gemiddeld aantal ligdagen per maand

Regio Midden Holland

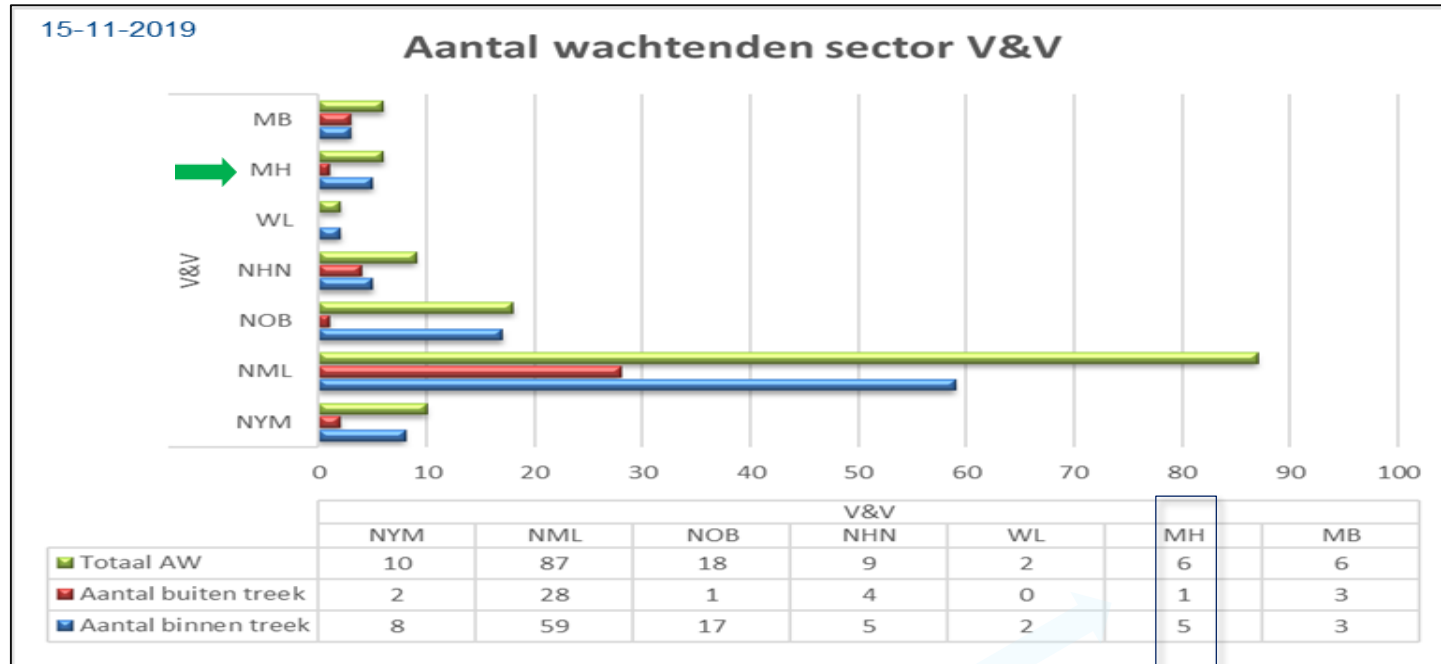

De gemiddelde ligduur van een verkeerde bed patiënt (Wlz) in het Groene Hart Ziekenhuis over de afgelopen jaren zit gemiddeld op 5 dagen.

Het aantal patiënten is redelijk stabiel met één uitschieter.

Bron: Declaraties verkeerde bed Wlz geïndiceerden Groene Hart Ziekenhuis over een periode vanaf 1-1-2015 tot en met 1-8-2019, ingediend bij het Zorgkantoor

WachtlIJst en wachttijden verpleeghuizen beperkt

Bron: Zorgkantoor VGZ

17%

van de wachtende mensen krijgt **niet** de noodzakelijke zorg binnen de Treeknorm!!

Zwaartepunt Wlz op ZZP 5...

feiten over dementie

Dementie is een syndroom dat wordt veroorzaakt door een hersenaandoening of hersenziekte. Als gevolg hiervan kan iemand steeds minder goed zelfstandig functioneren. Er is geen genezing mogelijk voor dementie. Uiteindelijk overlijdt een patiënt aan de gevolgen van dementie.

8
jaar

1. Dementie
2. Longkanker
3. Hartinfarct

De meest voorkomende vorm van dementie is de ziekte van Alzheimer (70%).

Mensen met dementie leven gemiddeld 8 jaar met de ziekte.

Dementie is doodsoorzaak nummer 1 in Nederland, volgens CBS.

Aantallen

Het aantal mensen met dementie is door de vergrijzing verviervoudigd. Van 50.000 in 1950 tot ruim 270.000 nu. Het aantal zal de komende 25 jaar verdubbelen tot meer dan een half miljoen.

Impact op de samenleving

Dementie is de voornaamste met de hoogste zorgkosten. Door de sterke toename van het aantal mensen met dementie zullen de zorgkosten en belasting op de samenleving stijgen.

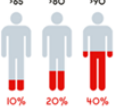
4,8 miljard

In 2016 bedroegen de zorgkosten 4,8 miljard, 8% van de totale gezondheidszorgkosten.

De zorgkosten van dementie stijgen met 2,9% per jaar.

>65 >80 >90

De kans op dementie neemt sterk toe met de leeftijd. Toch zijn er 12.000 mensen met dementie jonger dan 65 jaar.

1 op de 3 vrouwen krijgt dementie in haar leven. Bij mannen is dit 1 op 7.

5
mensen/uur

Ieder uur komen er in Nederland 5 mensen met dementie bij.

Impact op de patiënt

Dementie is volgens artsen en onderzoekers de volksziekte met de hoogste ziekte last voor de patiënt.

Bron: Alzheimer Nederland 2019

Impact op mantelzorgers

Er zijn 300.000 mensen die zorgen voor iemand met dementie die thuis woont. De helft combineert de mantelzorg met een baan en/of de zorg voor kinderen.

20
uur/week

De gemiddelde leeftijd van mantelzorgers is 65 jaar, en 70% is vrouw.

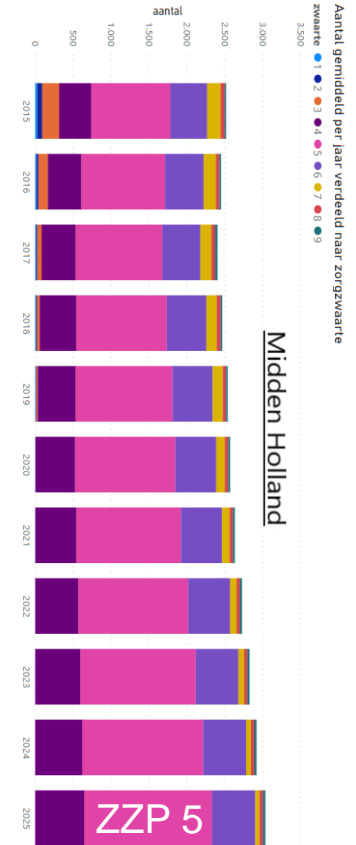

54%

Gemiddeld geven mantelzorgers 20 uur per week zorg, gedurende 5 jaar.

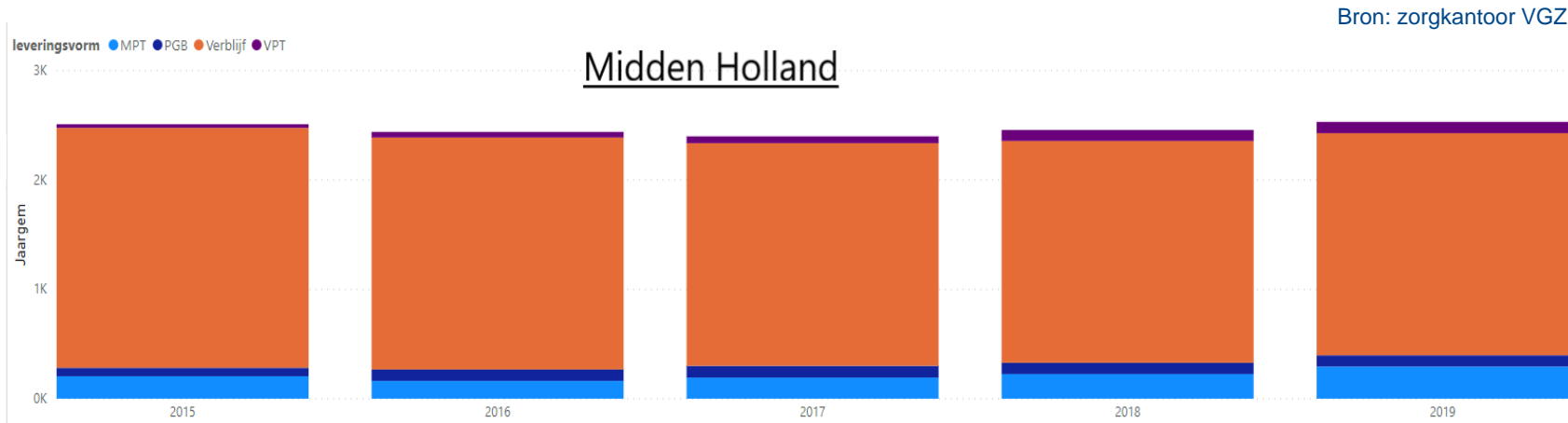
54% van de mantelzorgers van mensen met dementie is zwaar belast. Daarvan is 4% overbelast.

Beschermd wonen met intensieve dementiezorg

Geringe stijging MTP en VPT in Wlz

Per jaar het gemiddeld aantal cliënten dat in een maand een zorgtoewijzing heeft (VV) bij een zorgaanbieder gecontracteerd in de regio Midden-Holland. Bron: VGZ intern (iWlz/AZRnl).

... alternatieven voor volwaardige Wlz zorg thuis

Zorgelijk vooruitzicht arbeidsmarkt

Opleidingskwalificatie	2017	2022	2030
Zorghulp (niveau 1)	-1	-87	-248
Helpende (niveau 2)	-11	-170	-224
Verzorgende (niveau 3)	-52	-224	-422
Verpleegkundige (niveau 4)	-36	-36	-50
Verpleegkundige (niveau 6)	-16	-6	-6
Totaal	-116	-523	-950

Tabel 1 Prognose arbeidsmarkttekorten V&V Midden Holland

Bron: Prismant/VGZ

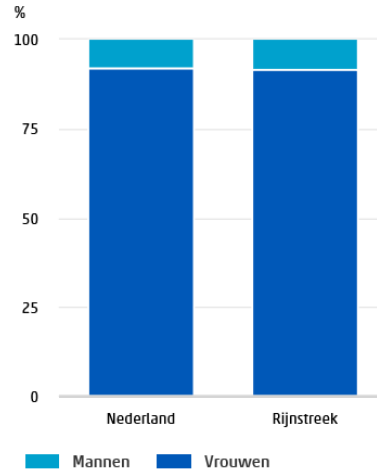
...in 2030 tekort van bijna 1000 medewerkers

Werknemers VVT: ruim 25% is 55+

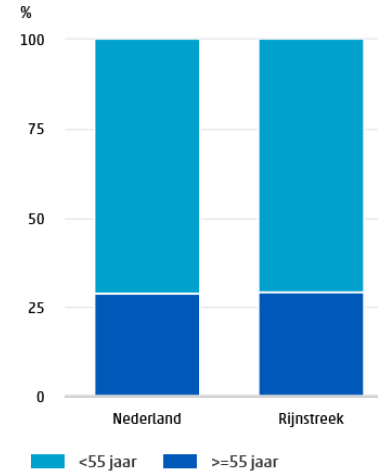
Werknemers in Rijnstreek

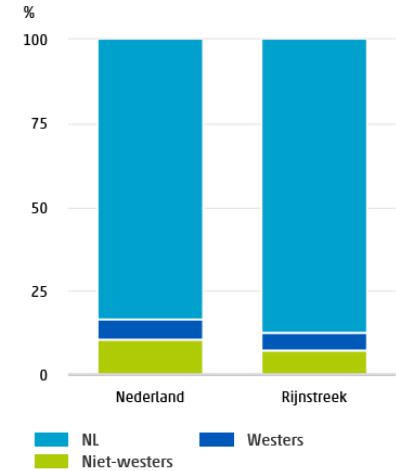
Geslacht

Leeftijd

Migratieachtergrond

Selecteer een periode:

2019 2e kwartaal

Selecteer een branche:

Verpleging, verzorging en thuiszorg

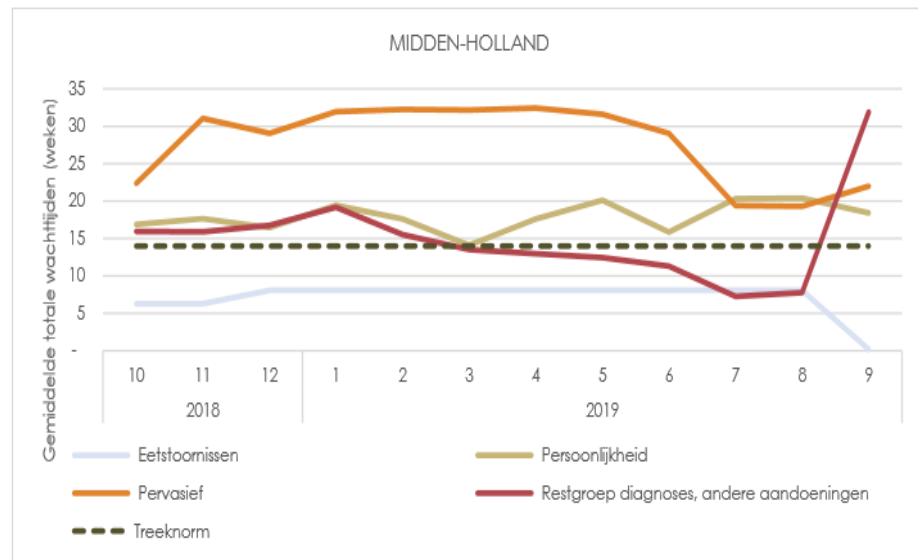
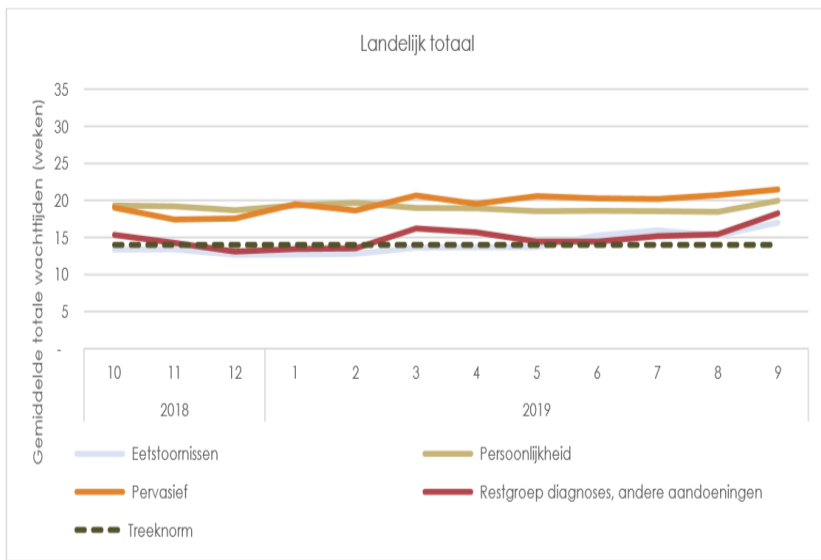
Bron: CBS - AZW-StatLine - Werknemers met een baan in de zorg en welzijn; persoonskenmerken, regio

Onderbouwing van de opgave

Geestelijke Gezondheids- Zorg

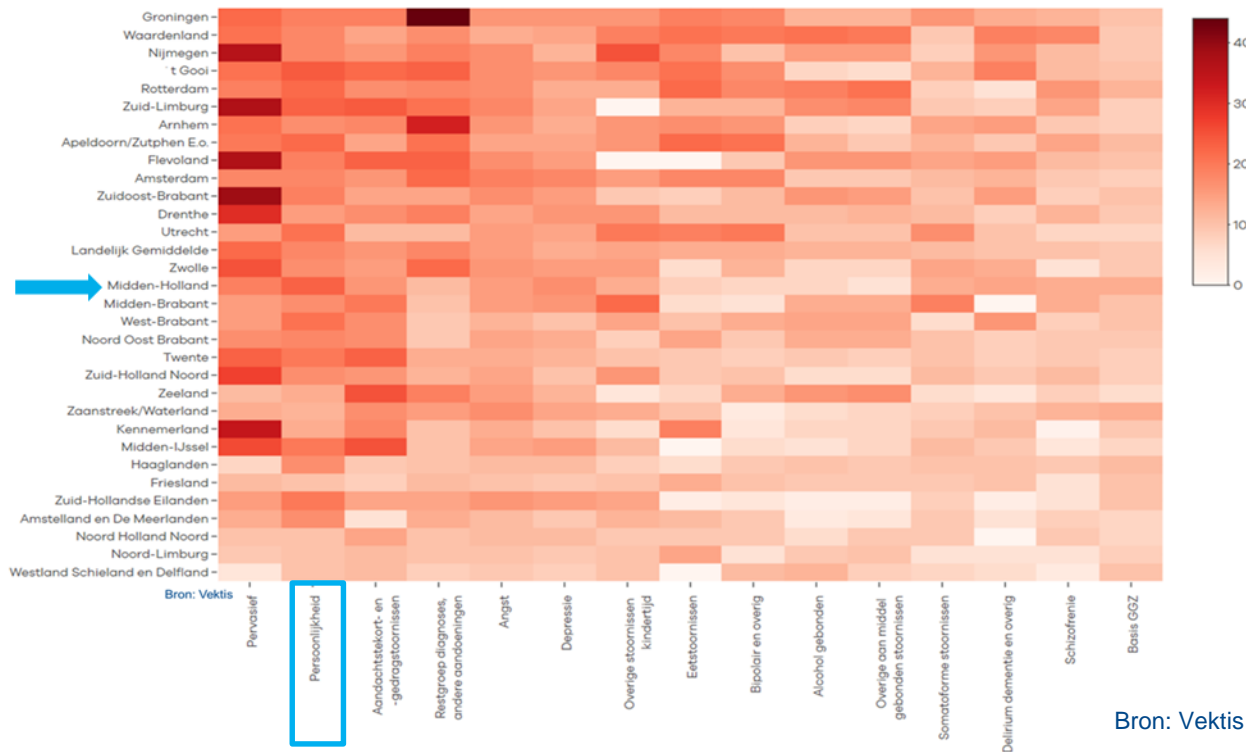
Wachttijden in de GGZ

Bron: Vektis

... mensen met een pervasieve- of persoonlijkheidsstoornis wachten langer dan gewenst op passende zorg

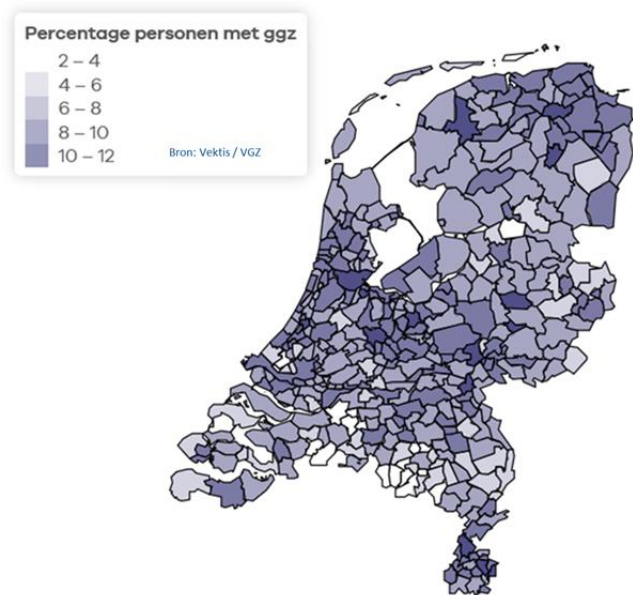
Landelijke wachtlijsten GGZ

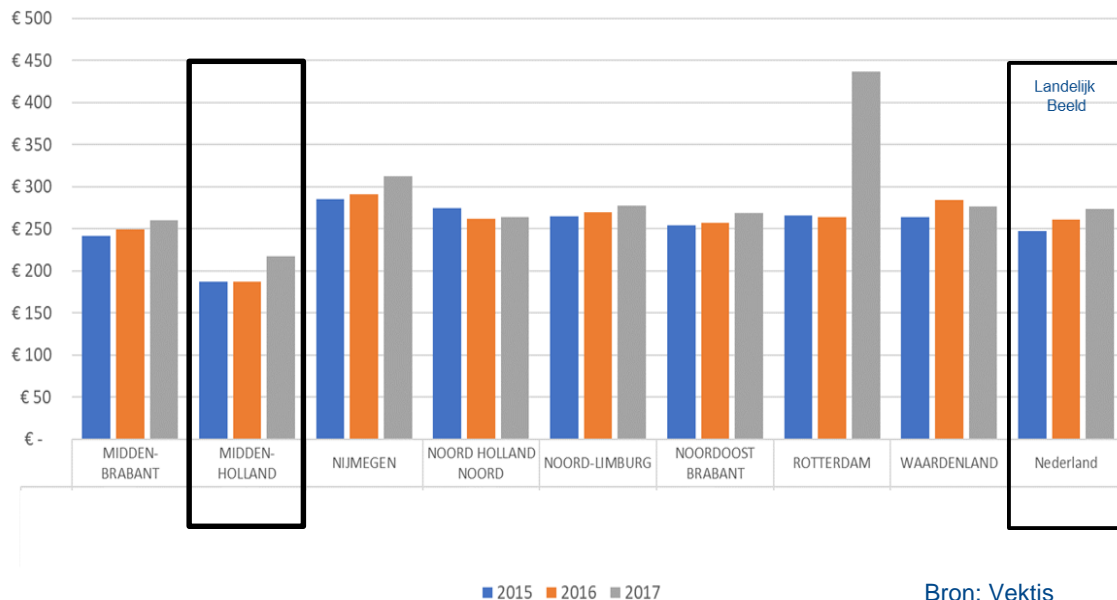
Het landelijk wachtlijstoverzicht laat het beeld zien van de regio's en patiëntgroepen waar de wachttijden **het kortst** zijn (**rechtsonder**) en waar ze het langst zijn (linksboven). De weergegeven wachttijd is de som van de gemiddelde aanmeldwachttijd en de gemiddelde behandelwachttijd. Om het gemiddelde te bepalen is de wachttijd per diagnosegroep en aanbieder gewogen met het aantal patiënten van de betreffende diagnosegroep dat de aanbieder jaarlijks behandelt.

Zorgelijke wachttijden voor verschillende vormen van GGZ

Kosten GGZ per verzekerde stijgen

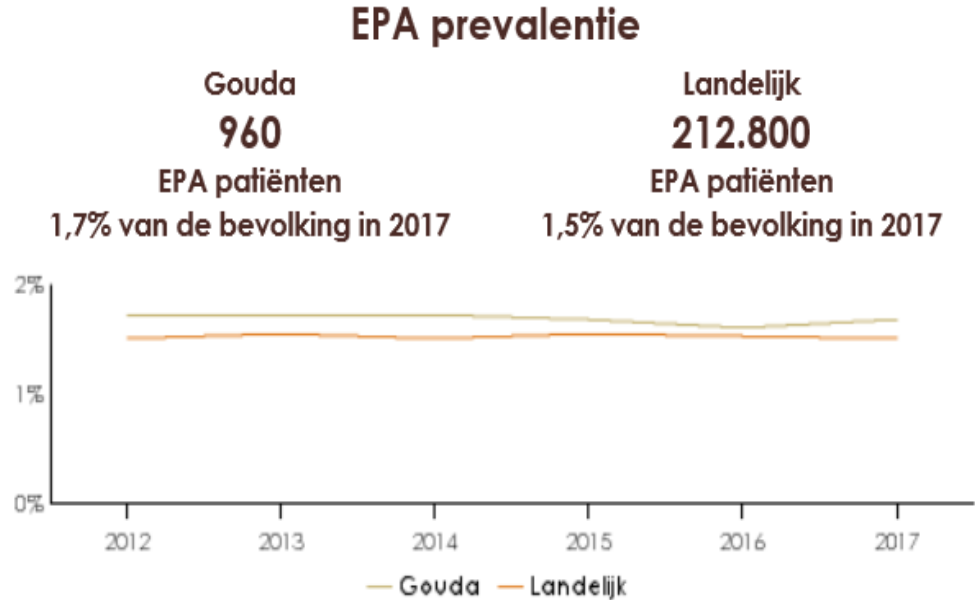
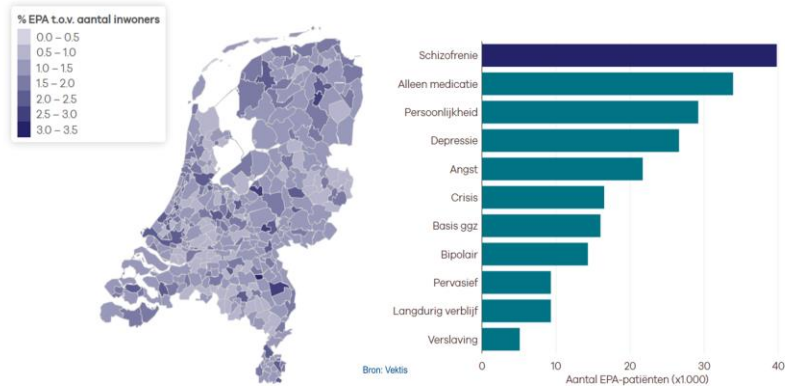

Kosten GGZ per verzekerde (2015 t/m 2017)

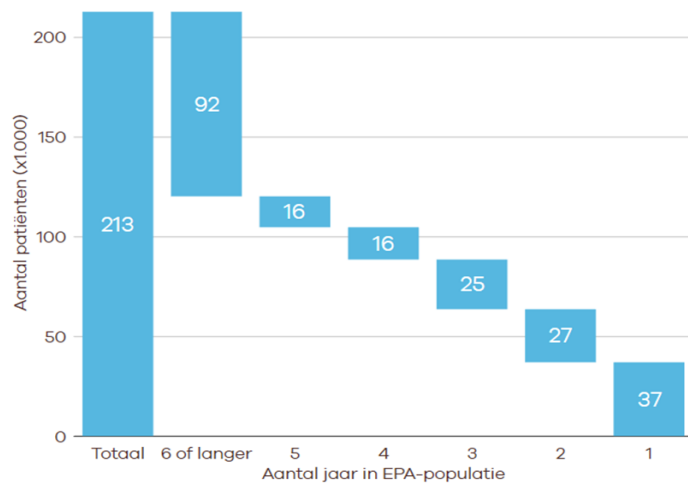
... maar liggen onder het landelijke gemiddelde

% EPA ten opzichte van aantal inwoners

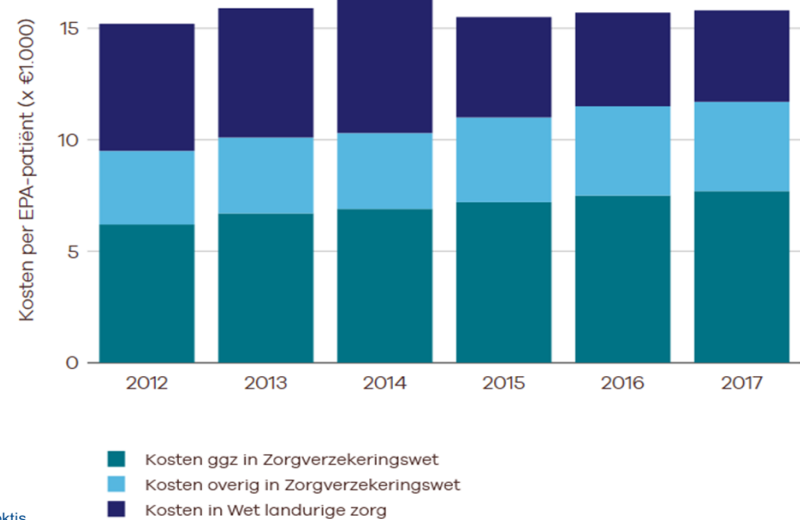

% EPA in Gouda iets hoger dan landelijk

EPA doelgroep vereist afstemming

Bron: Vektis

Behandeling, begeleiding en ondersteuning uit verschillende domeinen vereist afstemming voor optimaal resultaat

Personeelstekort in de GGZ

Tabel 1 Krapteberoepen in de ggz /landelijk

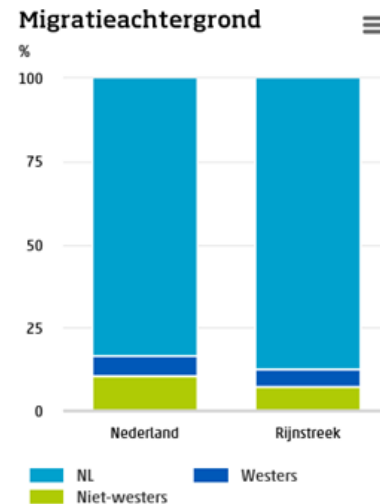
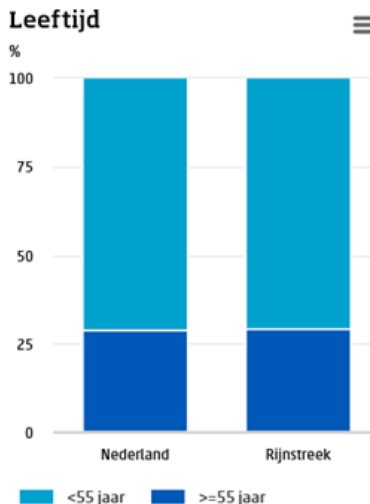
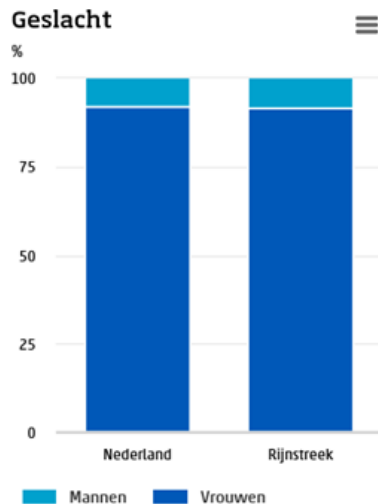
Beroepsgroep <small>Bron: GGZ Nederland 2018</small>	Huidig aantal werknemers	Tekorten 2018	Cumulatieve tekorten 2020
Psychiaters	2290	270	480
Gz-psychologen	6810	540	950
Klinisch psychologen	1780	90	150
Verpleegkundig specialisten	600	50	90
Hbo-verpleegkundigen	7330	760	1310
Mbo-verpleegkundigen	10570	680	1070

24 vacatures voor
psychologen en psychiaters
bij grote GGZ-aanbieder in
de regio

Werknemers GGZ: ruim 25% is 55+

Werknemers in Rijnstreek

Selecteer een periode:

2019 2e kwartaal

Selecteer een branche:

Verpleging, verzorging en thuiszorg

Bron: CBS - AZW-StatLine - Werknemers met een baan in de zorg en welzijn; persoonskenmerken, regio

Onderbouwing van de opgave

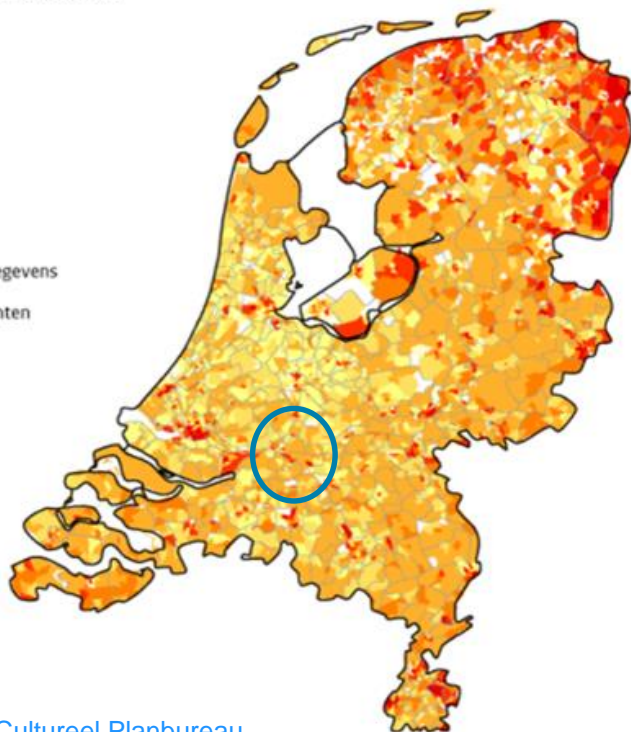
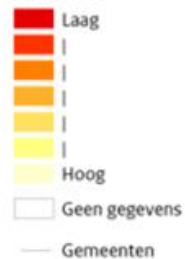
Preventie

Sociaal economische status 'middel'

Sociaaleconomische status 2017

Per vierposities postcodegebied

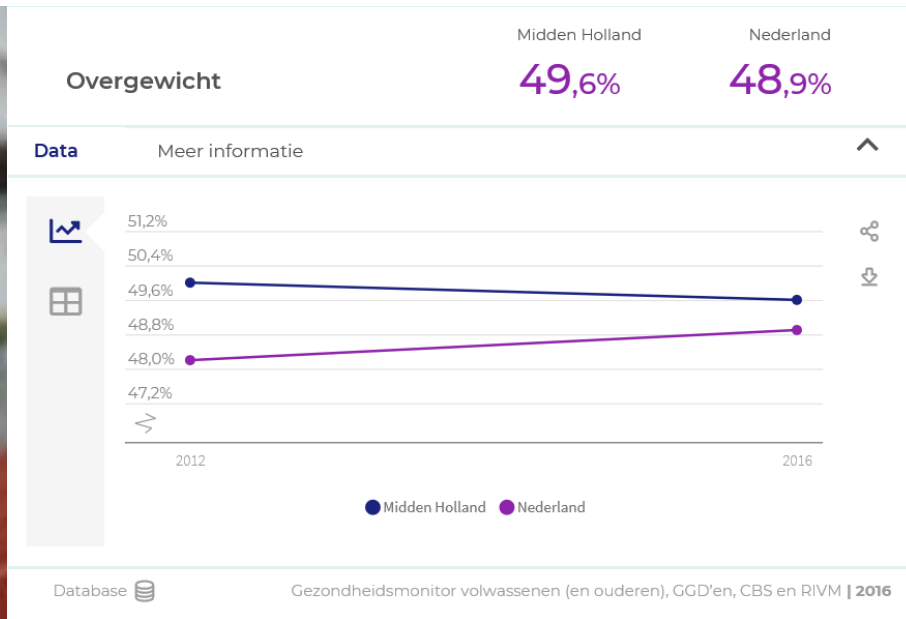
Statusscore

De sociaaleconomische status (SES) staat voor de positie van mensen op de maatschappelijke ladder. Die positie ontstaat uit een combinatie van (1) materiële omstandigheden; (2) vaardigheden, capaciteiten en kennis; en (3) het sociale netwerk en de status en macht van mensen in dat netwerk. SES kan niet op een directe manier gemeten worden. Wel kan SES bij benadering gemeten worden met de indicatoren inkomen, opleidingsniveau en beroepsstatus (bron: kvnog.nl)

Bron: Sociaal Cultureel Planbureau

Overgewicht hoger dan landelijk gemiddelde

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Leefstijlcoaches beperkt beschikbaar

1

Leefstijlcoach in de regio!!

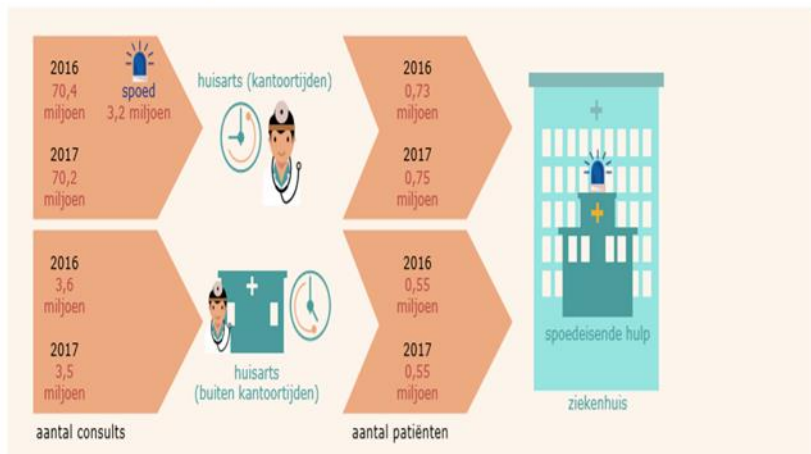
Onderbouwing van de opgave

Acute Zorg

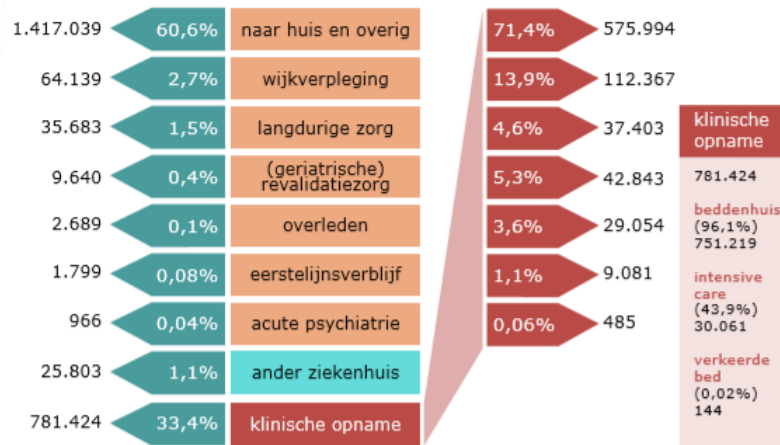
Acute Zorg Ziekenhuizen

Instroom patiënten acute zorg via de huisarts

Bron: Vektis en v.d. Maas

Uitstroom seh 2016

Bron: Vektis

Monitor Acute Zorg geeft vooral landelijke beelden

Beschikbaarheidsnormen acute zorg

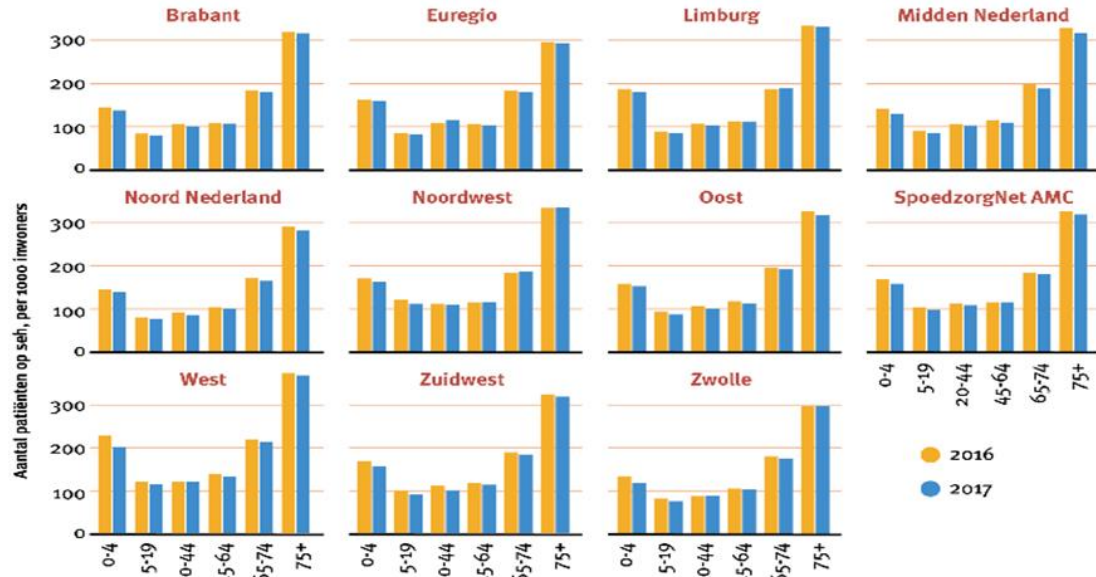
Bereikbaarheidsnormen acute zorgketenpartners

	 Huisarts	 Huisartsenpost	 Regionale ambulancevoorziening	 Spoedeisende hulp	 Acute ggz
 Telefonische norm	Binnen 30 seconden	Binnen 30 seconden (98%)	24/7 bereikbaar	geen	24/7 binnen 5 minuten
Fysieke norm In geval van hoogste urgentie (A1, U0, U1)	15 minuten	20 minuten (90%) 30 minuten (98%)	15 minuten (95%) (wettelijke norm)	Triage – binnen 5 minuten Urgentieregistratie – binnen 10 minuten	15 minuten (levensbedreigend U1)
Fysieke norm In geval van lagere urgentie (A2, U2)	15 minuten	60 minuten (90%) 120 minuten (98%)	30 minuten (veldnorm)	geen	60 minuten (spoed U2) 4 uur (dringend U3)
Verankering norm	Richtlijnen	Veldnormen	Wettelijke en veldnorm	Veldnorm NVSHA	Triagewijzer GM acute psychiatrie

Bron: Monitor Acute Zorg 2018

Landelijke situatie geeft uniform beeld

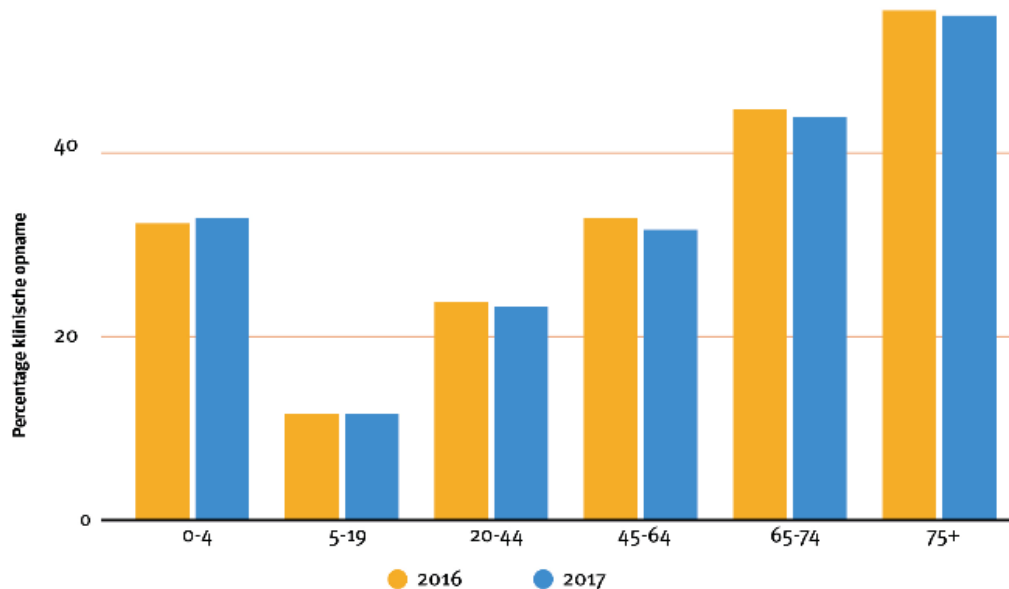
Aantal patiënten op seh, per leeftijdscategorie inwoners per ROAZ, 2016-2017

Bron: Vektis en bevolking CBS

Klinische opname het grootst bij ouderen

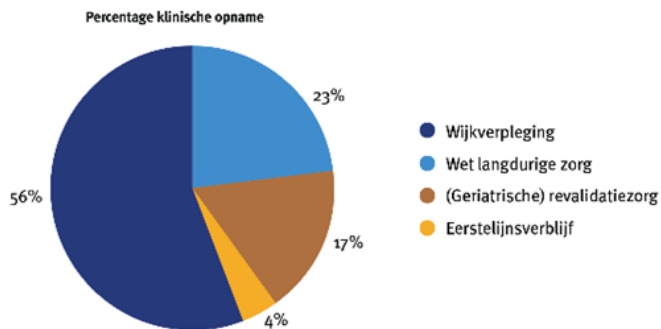
Klinische opname na seh-bezoek per leeftijdscategorie

Bron: Vektis

Veel doorstroom naar 'ouderenzorg'

Vervolgzorg buiten het ziekenhuis na seh-bezoek in 2017

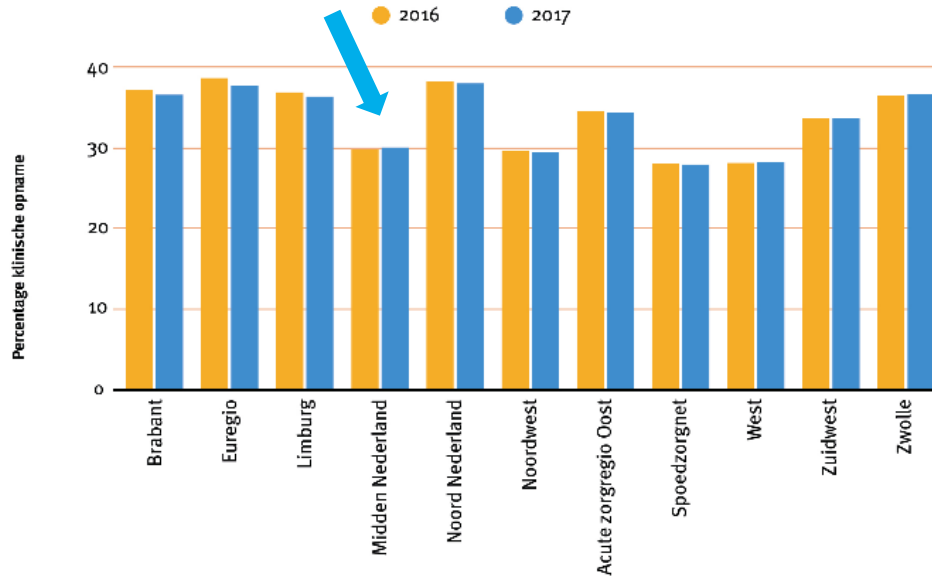
Bron: Vektis

Tabelversie van bovenstaande grafiek

Type vervolgzorg buiten ziekenhuis	% uitstroom na seh-bezoek
Wijkverpleging	56%
Eerstelijnsverblijf	4%
(Geriatrische) revalidatiezorg	17%
Wet langdurige zorg	23%

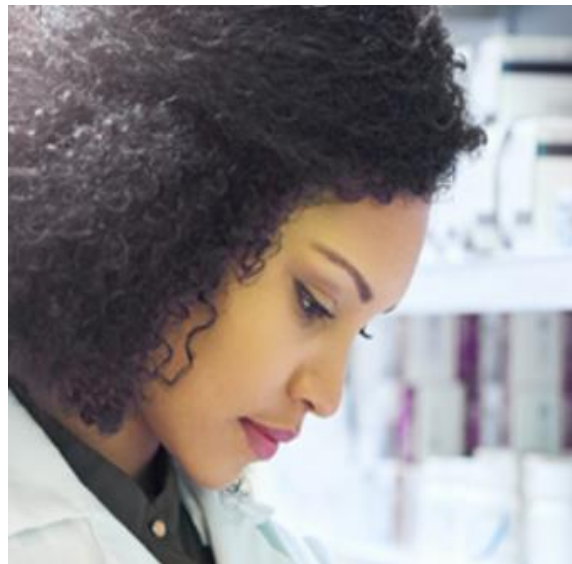
Percentage klinische opname

Percentage klinische opname per ROAZ-regio

Bron: Vektis

Overige 1^e en 2^e lijnszorg

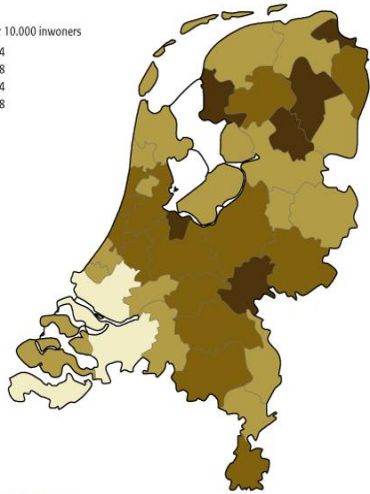
Mobiliteit huisartsen

▼ Huisartsendichtheid per COROP-gebied

Huisartsendichtheid 2017

Per COROP-gebied

Aantal fte per 10.000 inwoners

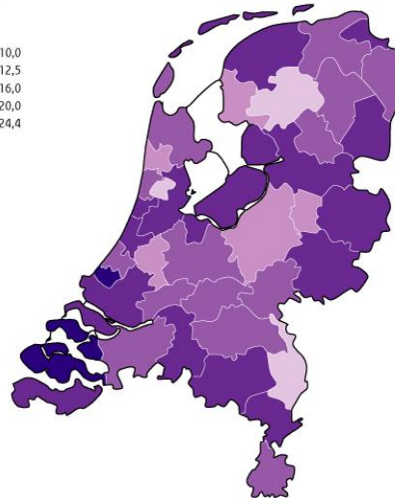
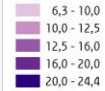

Bron: Registratie huisartsen

Huisartsen ouder dan 60 jaar 2017

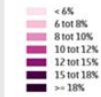
Per COROP-gebied

Percentage

Bron: Registratie huisartsen

Netto verloop

Selecteer een periode:

2016/2018

Selecteer een branche:

Huisartsen en gezondheidscentra

Bron: CBS - AZW-Statline - Netto verloop van werknemers; AZW-branches, regio

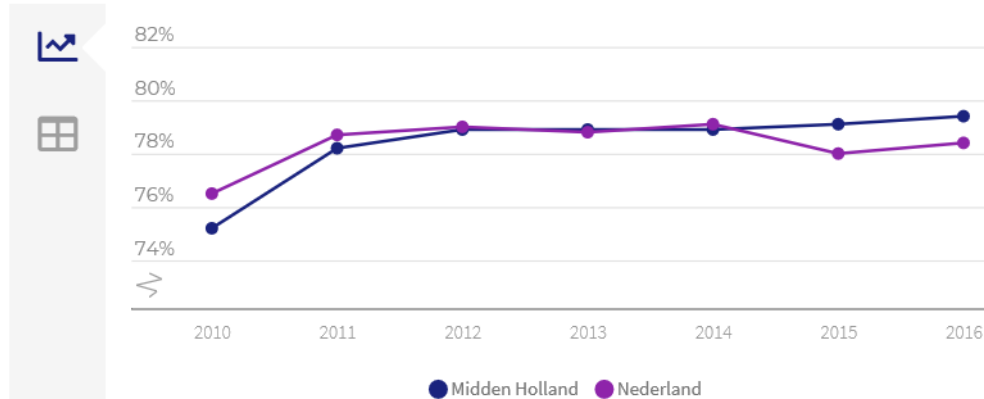
Gebruik huisartsenzorg stijgt

Gebruik huisartsenzorg

Data

Meer informatie

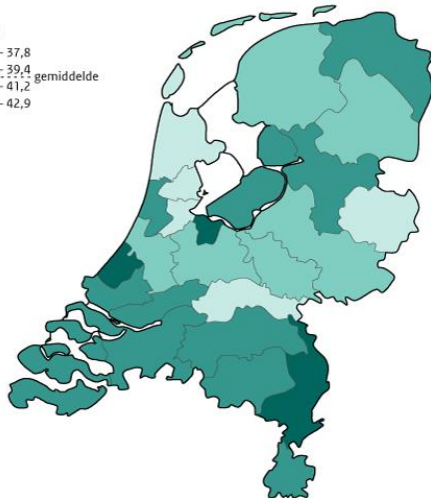
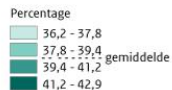
Database

Vektis | 2016

Gebruik Ziekenhuiszorg

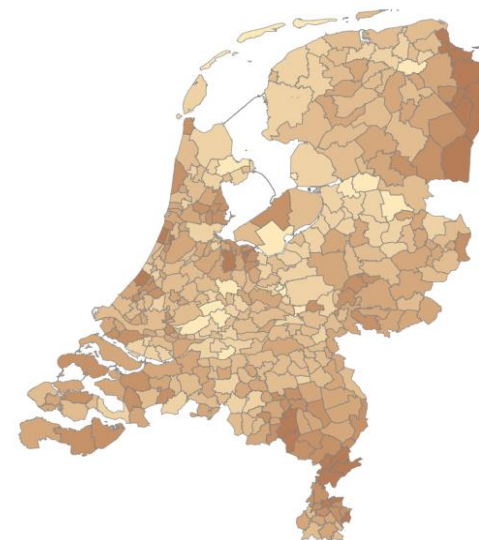
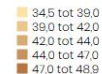
Jaarlijks contact met specialist 2014-2016

Per GGD-regio, totale bevolking

Bron: CBS-Gezondheidsenquête op CBS-StatLine

Percentage patiënten per gemeente

Zorgprisma: op basis van cijfers 2017
uitgesplitst naar gemeenten ligt het %
inwoners in Midden-Holland dat gebruik
maakt van MSZ Zorg rond het Landelijk
gemiddelde (43%).

Gemeente	%
Gouda	43,5 %
Bodegraven & Reeuwijk	41,6%
Krimpenerwaard	42,7%
Waddinxveen	44,1%
Zuidplas	42,,8%

Gebruikers geneesmiddelen

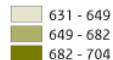
Gebruikers geneesmiddelen per zorgkantoorregio

Gebruikers geneesmiddelen 2017

Per zorgkantoorregio, gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht

Aantal per 1.000 Zvw-verzekerden

(gemiddelde = 666)

Bron: Zorginstituut Nederland / www.gipdatabank.nl

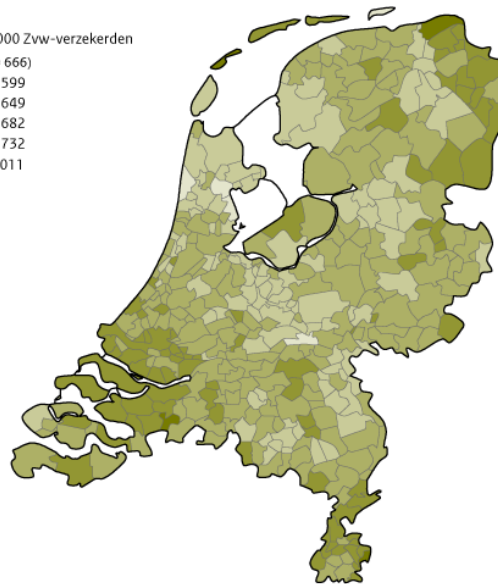
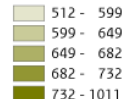

Gebruikers geneesmiddelen 2017

Per gemeente, gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht

Aantal per 1.000 Zvw-verzekerden

(gemiddelde = 666)

Bron: Zorginstituut Nederland / www.gipdatabank.nl

Farmacie - Polyfarmacie

▼ Polyfarmacie per zorgkantoorregio

Polyfarmaciepatiënten 2017

Per zorgkantoorregio, patiënten van 65 jaar en ouder

Per 1.000 Zvw-verzekerden

- Ruim boven gemiddeld
- Boven gemiddeld
- Gemiddeld
- Onder gemiddeld

Bron: GIPdatabank (Zorginstituut Nederland)

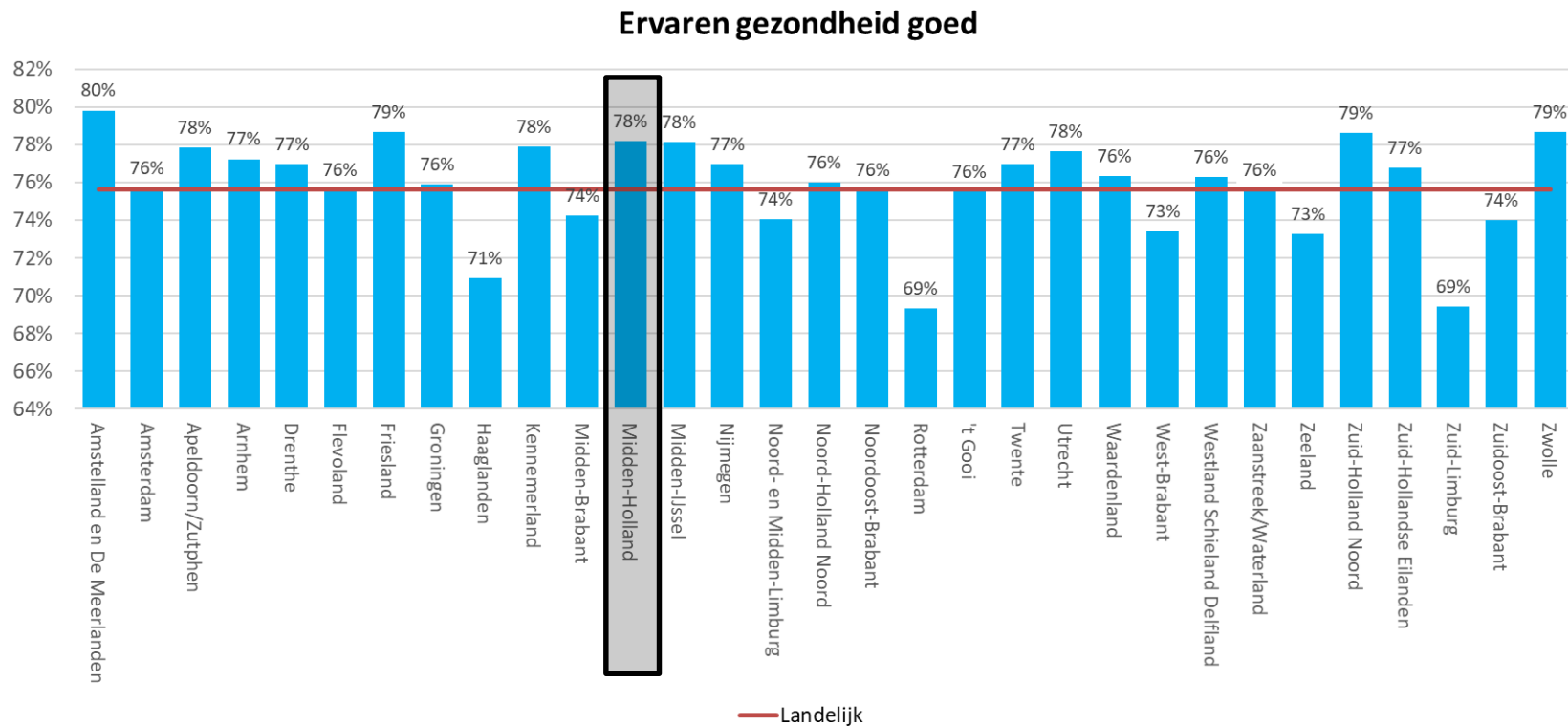
Wanneer een patiënt vijf of meer verschillende geneesmiddelen slikt voor chronische aandoeningen, dan noemen we dit polyfarmacie. De aantallen zijn gecorrigeerd naar leeftijd en geslacht om de regio's met elkaar te kunnen vergelijken. Het landelijke aantal polyfarmaciepatiënten van 65 jaar en ouder nam de afgelopen jaren toe van 343 in 2013 naar 363 polyfarmaciepatiënten per 1.000 Zvw-verzekerden in 2017. In Midden-Holland ligt dit in 2018 op 334 per 1.000 verzekerden.

Bron: Zorginstituut Nederland (ZIN), 2020

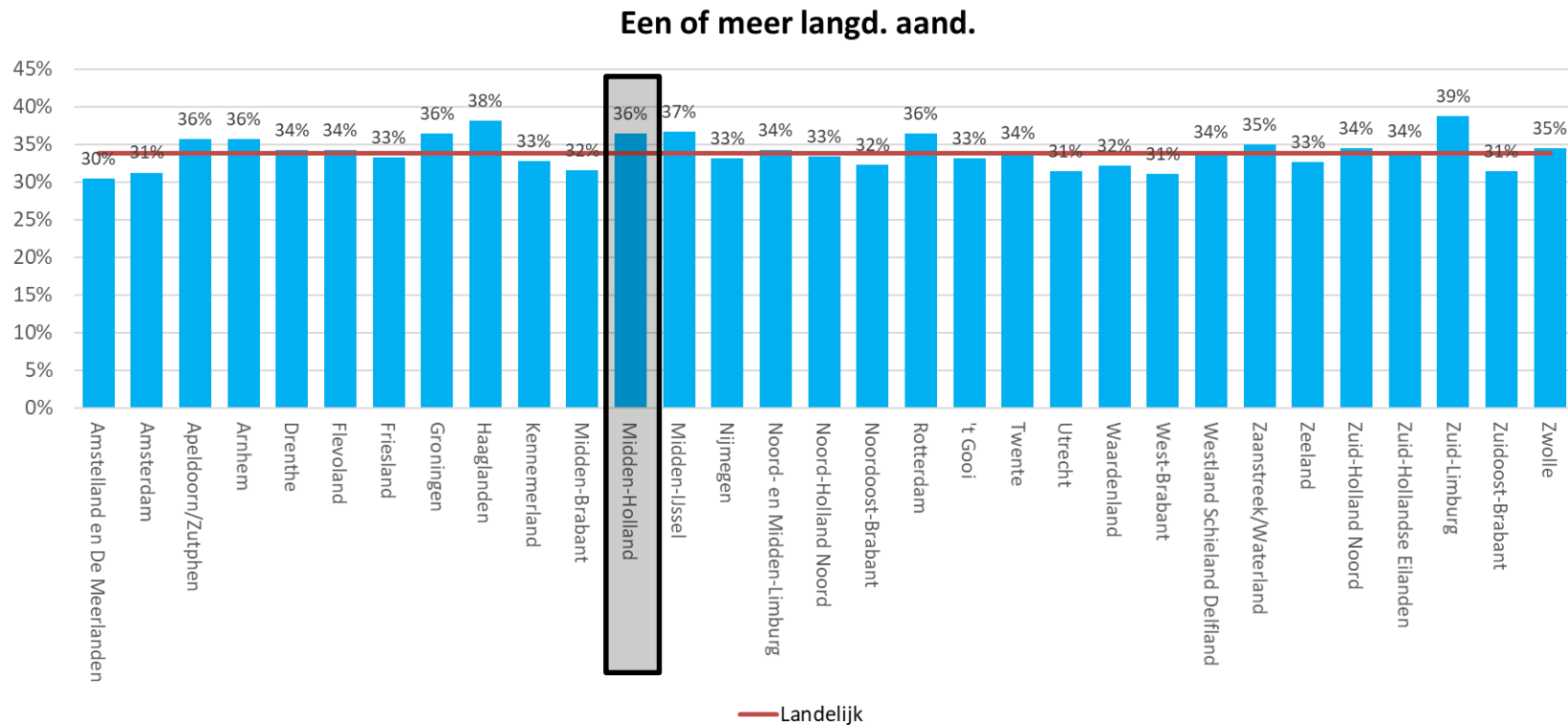
Overige regio kenmerken

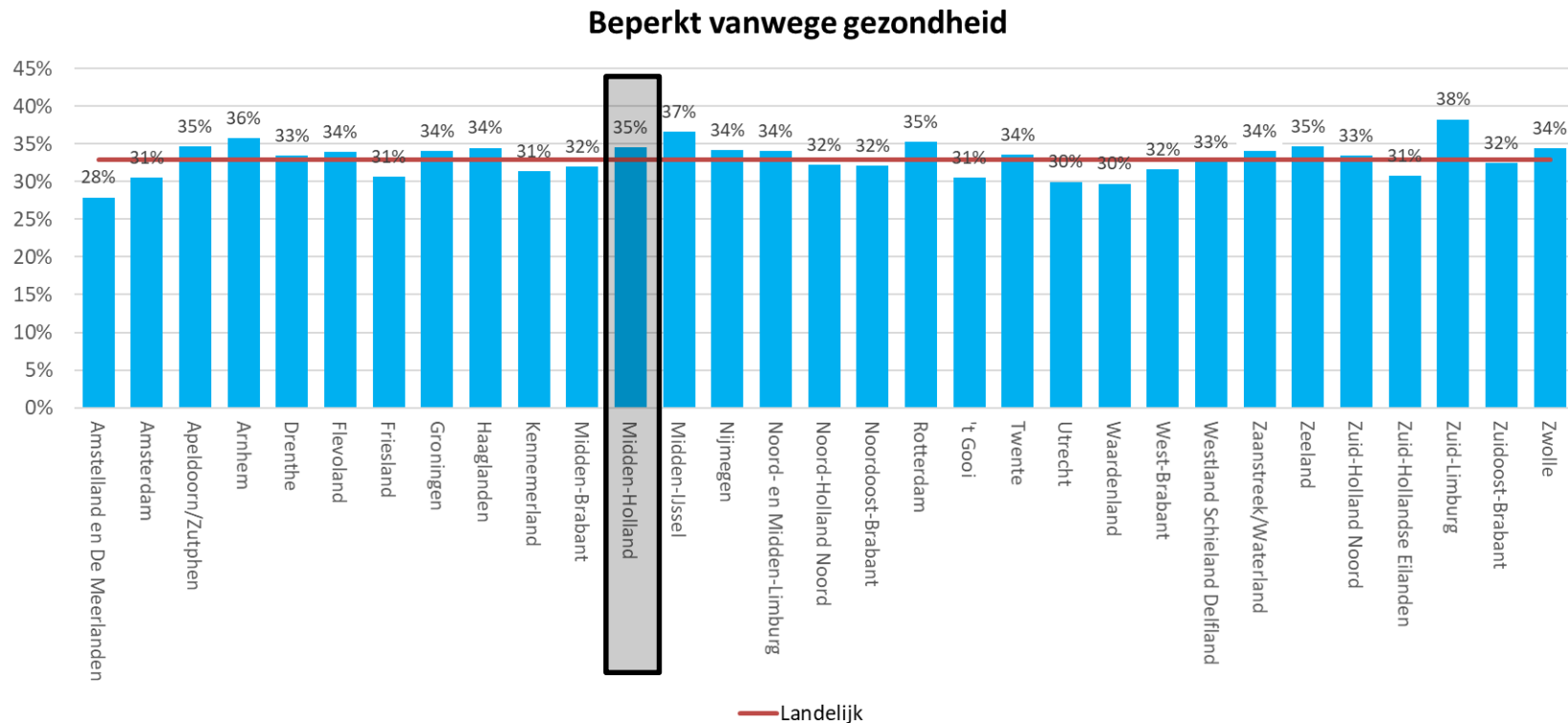
Ervaren gezondheid boven gemiddeld

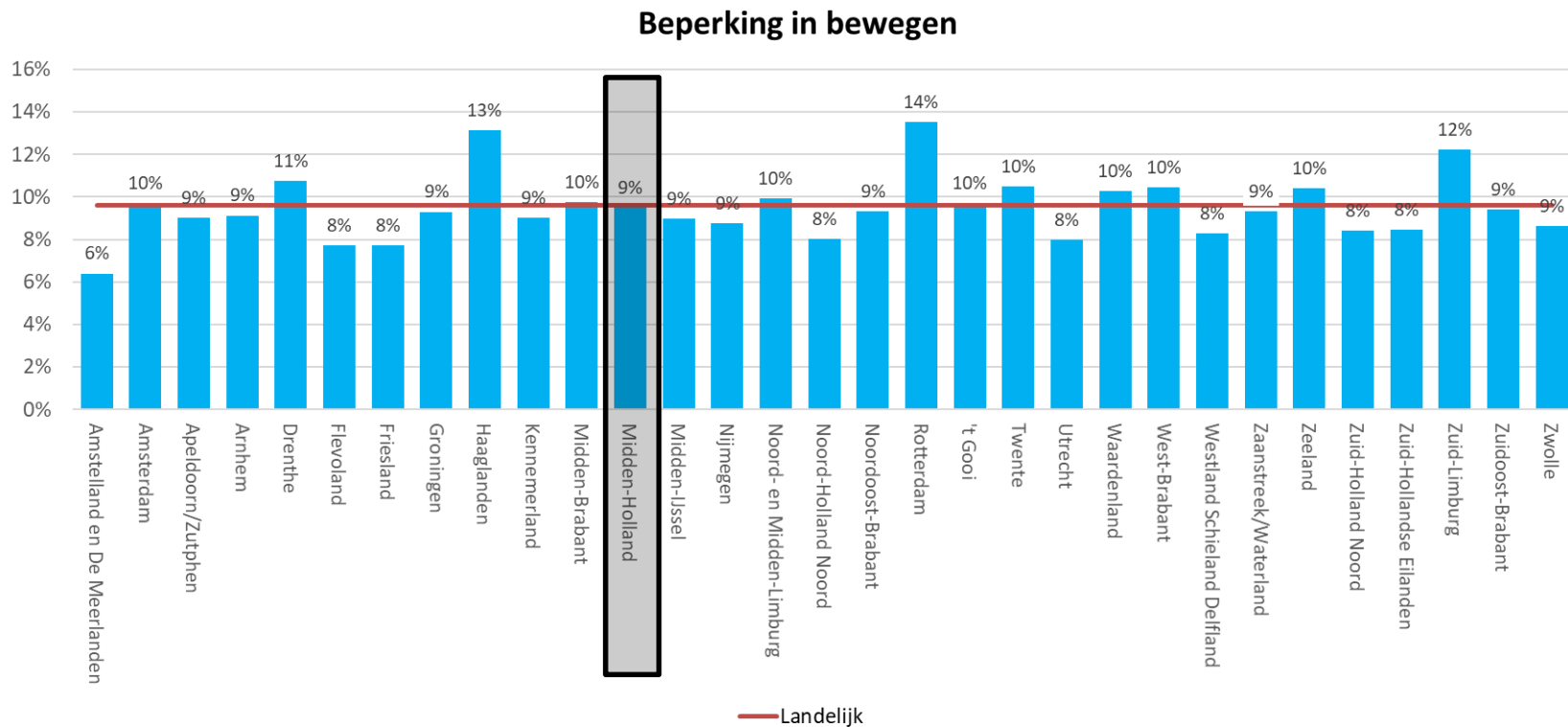
% mensen met langdurige aandoeningen boven gemiddelde

% mensen beperkt vanwege gezondheid iets boven gemiddelde

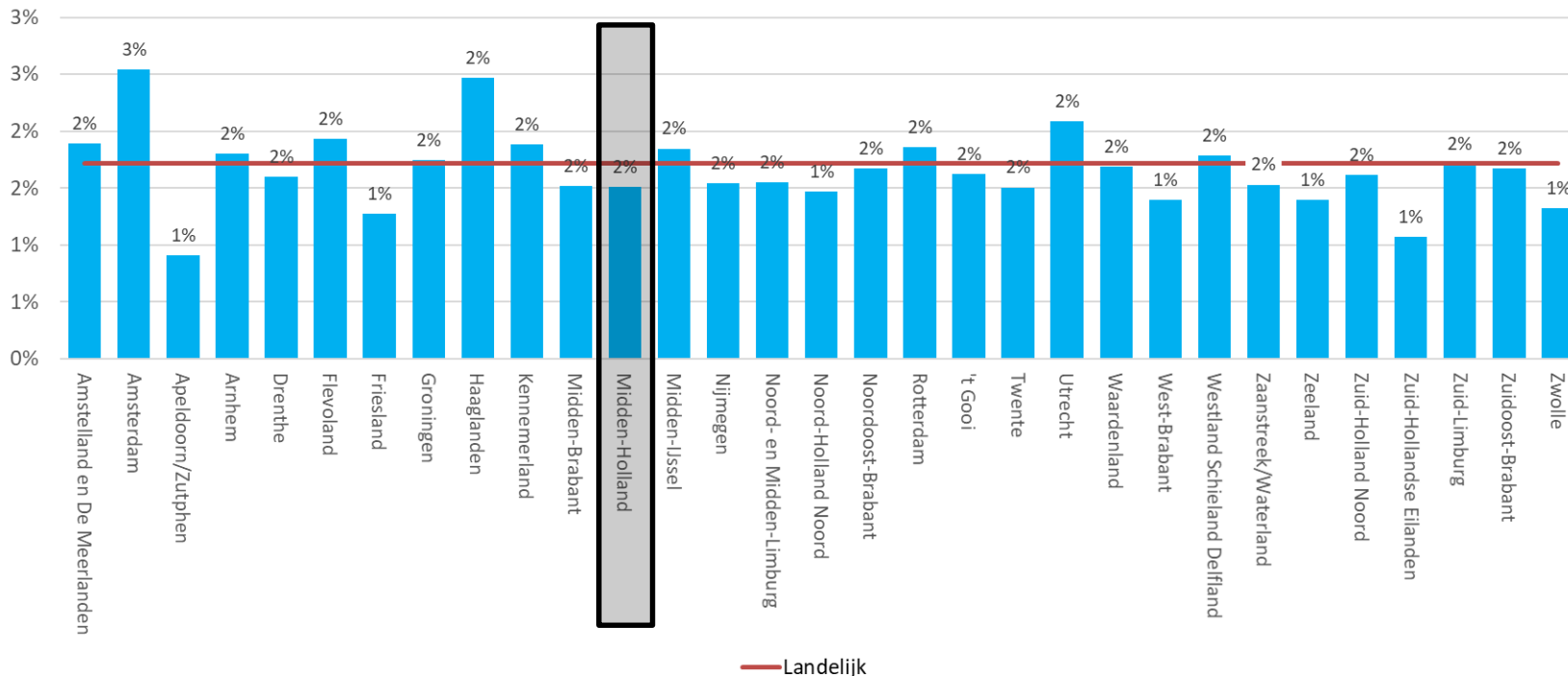

% mensen beperkt in bewegen op gemiddelde

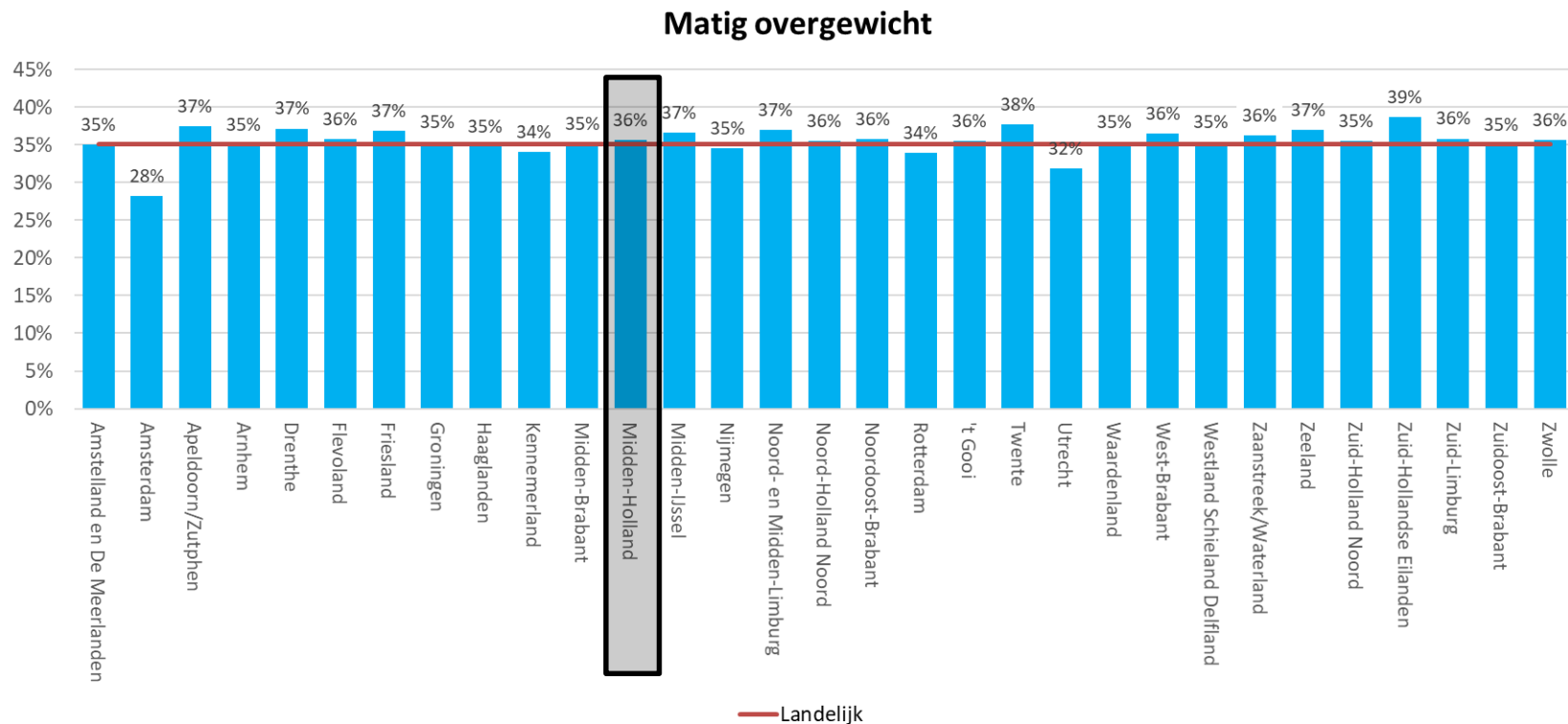

% mensen met ondergewicht onder gemiddelde

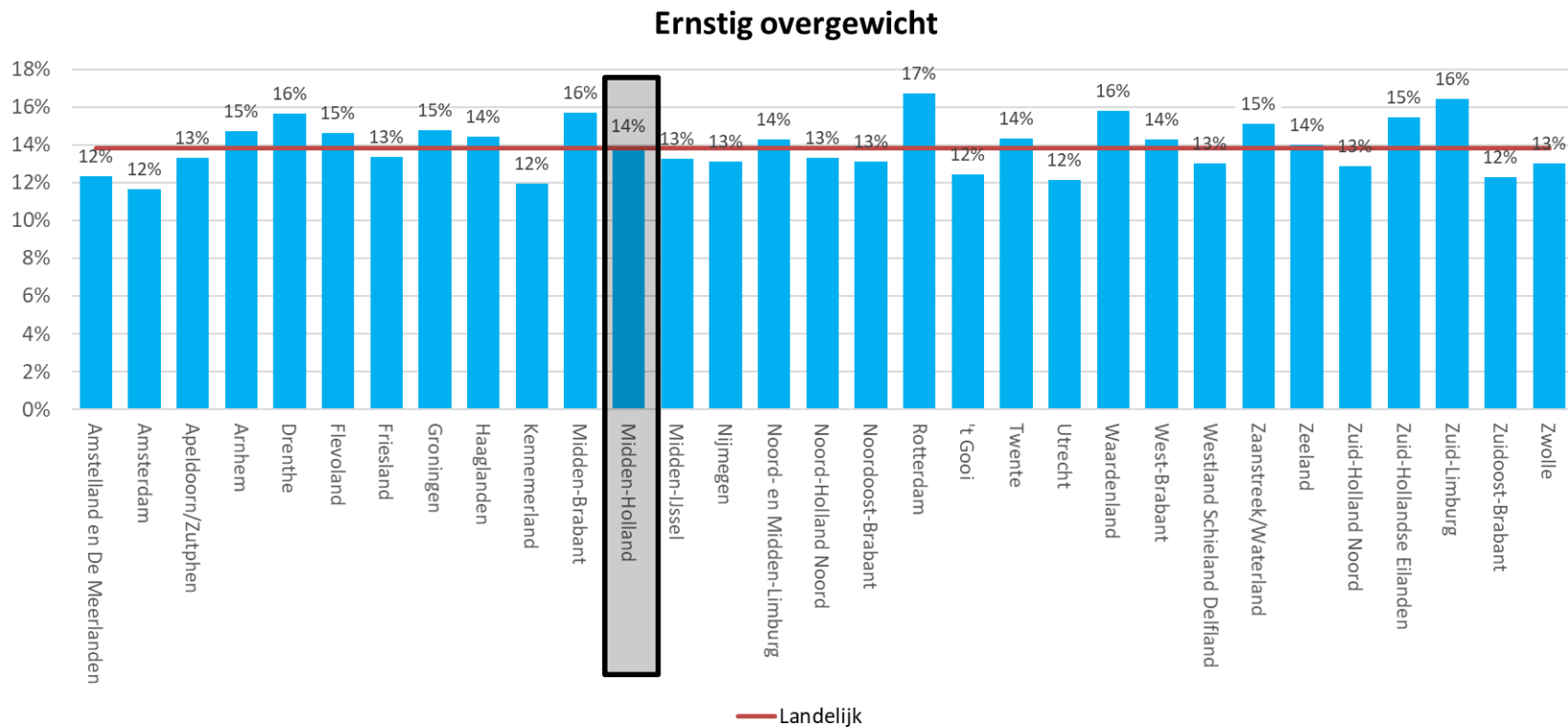
Ondergewicht

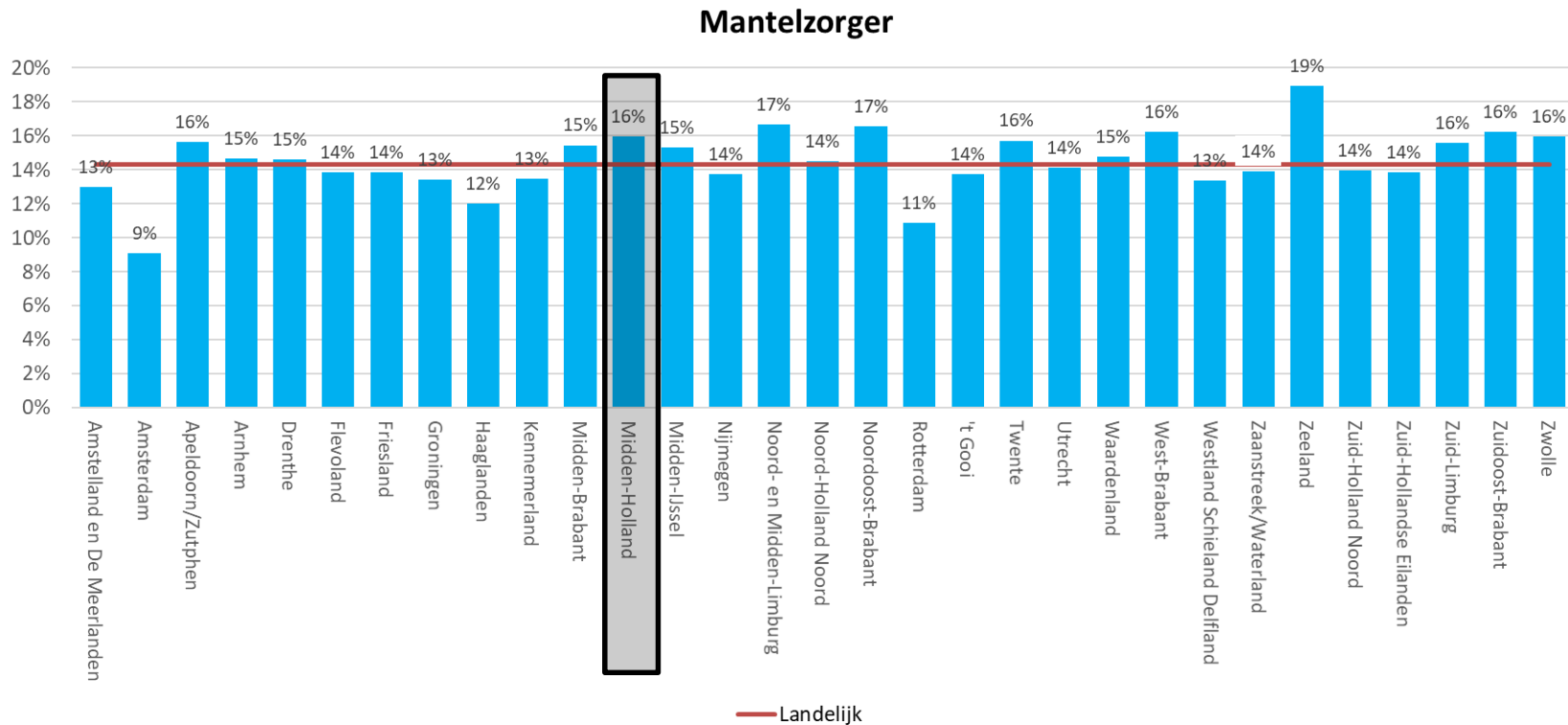
% mensen met matig overgewicht rond gemiddeld

% mensen met ernstig overgewicht op gemiddelde

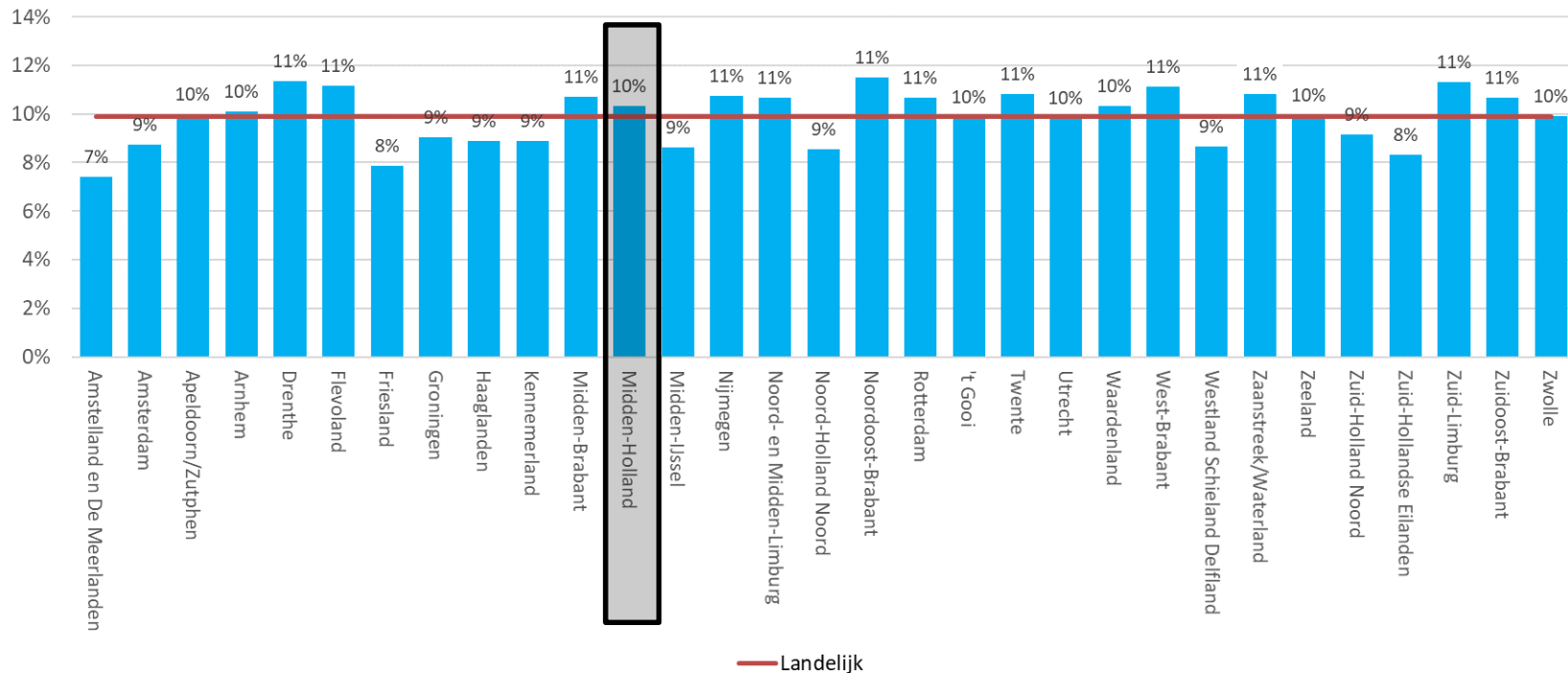

% mantelzorgers boven gemiddeld

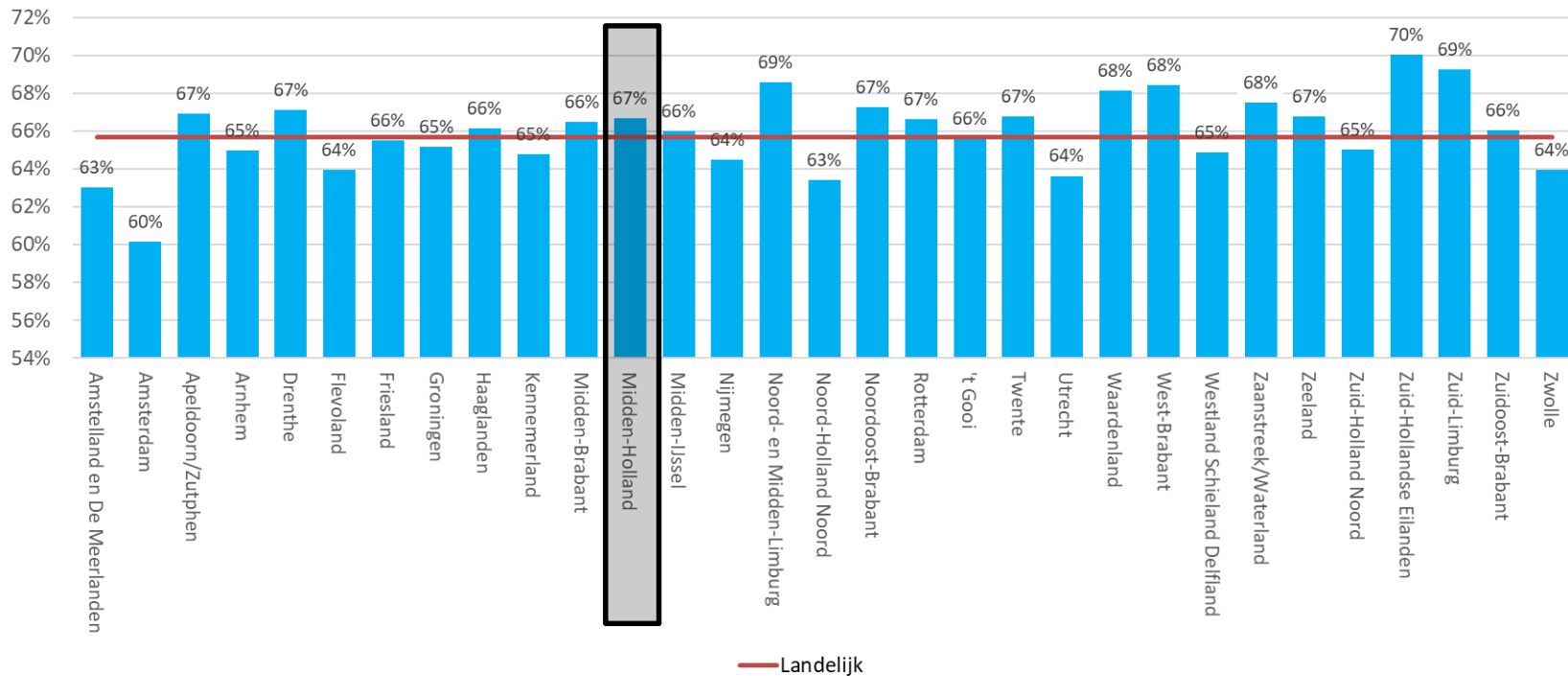
% mensen met mantelzorg iets boven gemiddeld

Mantelzorgontvanger

Geneesmiddelengebruik boven gemiddeld

Perc. verz. met geneesmiddelen

Betrokken partijen

Gemeente
**Bodegraven
Reeuwijk**

**gemeente
gouda**

